

ŽIVA ZAJEDNICA

Maslina neobrana...

motra zborova djece
mladih
ajedništvo
solidarnost svetih
ene – svjetlo i radost
odina Bartola Kašića
he – ein Bund
rs Leben

DRUGA SMOTRA
ZBOROVA
DJECE I MLADIH,
MAINZ,
7.11.1999.

▲ Zbor HKM Lüdenscheld

◀ Zbor HKM Augsburg

▲ Zbor HKM Offenbach

◀ Zbor HKM Rosenheim

▲ Zbor HKM Rüsselsheim

◀ Zbor HKM Hamburg

Poziv na suradnju – obvezno pročitati

Ovo je pretposljednje izdanje našega lista u ovoj godini. Preostaje nam još izdati božićni broj, a potom i mi ulazimo u magičnu 2000. godinu. S novom godinom i novim tisućljećem valja i nama početi iznova. Nastojat ćemo obnoviti i osvježiti list, i sadržajno i izgledom. Pritom nam je, dragi čitatelji, potrebna i Vaša pomoć. Molimo Vas da nam što prije pošaljete svoje prijedloge, kako s obzirom na grafički izgled lista, tako i s obzirom na sadržaj, odnosno na teme i rubrike.

Svaki list je ujedno i slika ljudi odnosno zajednice o kojoj piše. Mi pišemo o hrvatskoj katoličkoj iseljeničkoj zajednici u Njemačkoj, pa i šire, ne zaboravljajući dakako svoju domovinu. Time se predstavljamo domovini i sredini u kojoj živimo. Zato bismo s početkom trećega tisućljeća i mi mogli snažnije i ozbiljnije dati veću pozornost našem iseljeničkom životu i našoj budućnosti.

Što će biti s našom drugom i trećom generacijom, s našim mladima? Hoće li svi oni početkom 2000. godine početi masovno uzimati njemačko državljanstvo, kada stupa na snagu novi njemački zakon o tome? Hoće li zadržati vezu s domovinom i s hrvatskom zajednicom ovdje?

Na ta pitanja su pozvani odgovoriti sami mladi. Zato posebno njih molimo, ali i starije, da nam se jave, da nam pišu, da nam pošalju svoje prijedloge i kritike. Planiramo osvježiti i naš urednički i suradnički tim. Zato molimo one koji se bave pisanjem da nam se jave (osobito studente i svršene visokoškolce), a sve druge molimo da nam predlože imena naših ljudi vičnih peru, pardon kompjuteru, pa ćemo kontaktirati s njima.

Unaprijed zahvaljujemo i želimo vam blagoslovljene dane došašća.

Uredništvo

ŽIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 95 40 48-0
Fax (0 69) 95 40 48 24
E-Mail: kroatenseelsorge@t-online.de
zivazajednica@t-online.de

Herausgeber/
Izdavač: Kroatenseelsorge in Deutschland

Verantwortlich/
Odgovara: Josip Klarić

Chefredakteur/
Glavni urednik: Anto Batinić

Redaktion/
Uredništvo: Stanka Vidačković, Jura Planinc,
Ivek Milčec, Jozo Sladoja, Jozo Župić

Mitarbeiter/
Suradnici: Željka Čolić, Dijana Tolić, Alen Legović,
Marko Obert, Vlatko Marić

Layout: Ljubica Markovica

Lithos +
Seitenmontage: Fotosatz Service Bauriedl
64546 Mörfelden-Walldorf

Druck: Spenglers Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Jahres-
bezugspreis: DM 30,- incl. Porto (s poštarinom);
za ostale europske zemlje: DM 40,-
za prekomorske zemlje: DM 60,-

Bankverbindung: Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01)
bei der Frankfurter Sparkasse

Piše: Anto Batinić

Maslina je neobrana...

Slika s naslovne stranice ovoga broja ima snažno simboličko značenje. Prekrasna maslina, pod bremenom jedrih plodova, nadnesena nad našim morem, snimljena je na otoku Murteru. Ova naša maslina je još neobrana, kao što će i ove godine neobranima ostati mnoštvo maslinovih stabala diljem naše obale i primorja. Ispod naše neobrane masline stavili smo fotografiju mnoštva vjernika snimljenu na otvorenju i blagoslovu prostorija novoga hrvatskoga katoličkog centra u Stuttgartu. Kad se naime pogleda to mnoštvo naših radnika i iseljenika u tuđini, i kad imamo u vidu mnoštva takvih, što manjih što većih hrvatskih mnoštava, rasijanih diljem zemljine kugle, tada nije ni čudna ona nostalgična i žalovita pjesma „Maslina je neobrana, nema koga da je bere...”

Slika neobrane masline samo je rječit simbol propadanja naših povrtnjaka i voćnjaka, oranica, pašnjaka. Sve to međutim propada i zbog toga što su se mnogi naši ljudi iselili ili su otišli na rad u inozemstvo, pa cijela područja Hrvatske i danas zjape prazna, kao što su Lika, Slavonija, Zagora, Gorski Kotar... (o BiH ovoga puta nećemo govoriti).

Nigdje ljudi. Oni su negdje drugdje, u bijelom svijetu, kako to pokazuje i naša slika. Ti naši iseljeni ljudi dočekuju u iseljeništvu još jedne parlamentarne izbore u slobodnoj, demokratskoj i nezavisnoj Hrvatskoj. Na početku stvaranja i u prvim godinama življenja nove Hrvatske govorilo se na sav glas o povratku iseljenih Hrvata u domovinu.

Do masovnoga povratka nije došlo, niti će ga nažalost ikada biti. Mnogo je realnije govoriti o procesu povratka, koji uključuje postupni povratak pojedinaca i pojedinih obitelji. Načelno se međutim ne bi smjelo odustati od strateškog opredjeljenja, odnosno od upornog insistiranja na povratku u domovinu. Iako se međutim mnogi nisu fizički vratili, izvjesni broj iseljenika je, iz čistog domoljublja, ulagao kapital u domovinu koji je stečen u iseljeništvu. Ni to, kao što se zna, nije išlo bez poteškoća i bez šteta za iseljenike. Riječ je dakako o fantomskim hrvatskim bankama, koje su visokim kamatama namamile ljude na ulaganje, a onda jednostavno propale. Ima doduše i pozitivnih primjera uspješnoga iseljeničkoga ulaganja. Od iseljeničtva se očekivao i očekuje još jedna važna uloga, a to je lobiranje za hrvatske interese. Kako je to mukotrpan posao, znaju svi oni koji u inozemstvu pokušaju raditi na tom planu. Nekog

velikog lobiranja na visokoj razini, osim pojedinačnih osobnih pokušaja, nije ni bilo. S jedne strane su visoko rangirani političari i gospodarstvenici oprezni i rezervirani, a s druge strane je hrvatski iseljenički korpus podijeljen, nejedinstven i neorganiziran. Ima primjera da su se na njegovo čelo stavili ambiciozni pojedinci i hvalisavci kojih do 1991. nije nigdje bilo među Hrvatima.

I na kraju se ponovno vraćamo predstojećim izborima. Datumom njihova održavanja ponajprije je oštećeno upravo hrvatsko iseljeničtvo, kojemu je zapravo onemogućeno glasovanje (22. 12. je radni dan; propusna moć malih konzulata je vrlo mala; rijetki će u domovinu na božićne blagdane prije toga doći). Bez obzira na sve to, a pod pretpostavkom da će se izbori i održati u zakazano vrijeme, tom događaju valja pristupiti veoma ozbiljno. Komisija Hrvatske biskupske konferencije „Pravda i mir“ izdala je 10. studenoga značajnu izjavu u povodu predstojećih parlamentarnih izbora. Prema njoj su izbori vrijeme razmišljanja i odlučivanja o budućnosti političkih, gospodarstvenih, kulturnih i socijalnih i ukupnih društvenih odnosa. O njima ovisi budućnost Hrvatske. Od kandidata za saborske zastupnike traži se odgovorno, ozbiljno i pošteno sagledavanje društvenih prilika, te rješavanje socijalnih poteškoća, intenziviranje procesa demokratizacije i snažnije promicanje općega dobra. Izjava ustaje protiv isključivosti naslijeđene iz bivšega sustava, a za izgradnju pluralizma i tolerancije. Preporuča se biranje ljudi s vizijom, okupljanje pozitivnih snaga, a ne onih kojima su cilj sebični osobni ili skupni interesi.

Vjernici se pozivaju da sudjeluju u izborima, i kao kandidati i kao birači, jer je to najdjelotvorniji i najočitičiji način utjecanja na zajedničko dobro. Izbori su dakle građanska i vjernačka dužnost. Pritom valja prevladati ravnodušnost, nepovjerenje, strah i glasovati po vlastitoj savjesti za ljude i stranke čiji su programi sukladni vjerničkim etičkim i moralnim načelima. Na koncu se od izbora očekuje da budu mirni, poštjeni i u skladu s europskim demokratskim standardima.

Zapravo je u malo riječi kazano ono što je najvažnije za ovaj problematični politički trenutak. Potrebna je ozbiljnost i odgovornost, jer je u pitanju naša sadašnjost i budućnost. Konačno, o tomu sami odlučujemo. Valja se trgnuti i djelovati, a ne samo samosažno pjevushiti: „Maslina je neobrana...”

KRANKENKASSE I IZMJENA AMALGANSKE PLOMBE – BOŽIĆNI NAKIT I OPASNOST OD POŽARA

Zakonske bolesničke blagajne (*Krankenkasse*) nisu dužne snositi zamjene plombe od neoštećenog amalgama. To vrijedi i u onim slučajevima kad liječnici sumnjaju da je amalgam izazvao zatrovanje. Tako je početkom listopada presudio Savezni socijalni sud u Kasselu. To znači da oni koji žele sivu smjesu amalgamske plombe zamijeniti drugim (plastičnim – bijelim ili zlatnim) punjenjem, ne mogu računati da će im njihovo matično zakonsko bolesničko osiguranje platiti tu zubarsku uslugu. Presudi su dobrim dijelom „kumovala“ sporenja i nesuglasice o tomu da li je amalgam štetan po zdravlje. Riječ je o sljedećem slučaju. Jedan je 39-godišnji osiguranik iz Niedersachsena, prema savjetu nekoliko liječnika, dao zamijeniti amalgam drugom smjesom. Razlog za takav savjet: pacijent je imao više otrovanja, ispadala mu je kosa, imao je srčane i želučane teškoće, slabio mu je vid, zubno meso mu se upaljivalo i krvavilo, boljeli su ga zglobovi i zapadao je u depresivna raspoloženja.

Zubar je obavio svoj posao, zamjena amalgama stajala je 1500 DM. *Krankenkasse* je odbila snositi troškove, osiguranik je posredstvom odvjetnika reagirao tužbom, a sud u Kasselu odlučio da osiguranik sam mora platiti ove zubarske usluge. Sud je, naime, smatrao da nije moguće utvrditi da li su teškoće, koje je imao pacijent, bile posljedica toga što su mu zubi bili punjeni amalgamom. A upravo to je odvjetnik naveo u tužbi, ustvrdivši da se njegovom klijentu stanje nakon zamjene amalgama poboljšalo.

Što je amalgam? To je smjesa od srebra, bakra, cinka i žive, s tim da je u smjesi oko 50 posto žive. Sva ova četiri teška metala smatra se trovačima živaca, a u krv se otrovi mogu iz usne šupljine prenijeti slinom. No sporno je koliko pritom nastaje opterećenja za organizam, odnosno kakve posljedice to može imati po zdravlje.

Svojedobno je upravo amalgam izazvao brojne polemike u Njemačkoj te su protivnici njegove uporabe upozoravali na štetnost. Udruge za zaštitu pacijenata i sada upozoravaju i tvrde da ima na tisuće ljudi koji imaju teškoće upravo uzrokovane plombama od amalgama. Pritom navode da se radi o umoru, gla-

voboljama, pospanosti te da se može stići čak i na psihijatrijsku kliniku. A kasselski sud se pak u listopadskoj presudi oslanjao na stav koji prevladava u školskoj medicini, naime da se ne može dokazati da su te teškoće uzrokovane legurom amalgama.

Sami zagovornici amalgama, prije svega proizvodni i trgovački lobby, upućuju pak na tehnička obilježja ove smjese. Kažu, ona je puno trajnija od drugih. Prema njihovom tumačenju, druge ne samo da se prije „potroše“, nego su navodno rizične i za zube. Samim tim, daju zagovornici, druge su smjese skuplje, budući da ih češće treba mijenjati.

Inače prema jednoj ranijoj presudi Saveznog socijalnog suda iz 1993., zubari i pacijenti se pri prvom punjenju zuba mogu dogovoriti, hoće li to biti amalgamom ili umjetnom bijelom smjesom, s tim da tada punjenje bijelom smjesom ne smije biti skuplje od punjenja amalgamom. No zubari u pravilu primjenjuju amalgam. Ali što ako ga pacijent ne podnosi, odnosno ako je na njega alergičan? Kasselski je sud i o tomu kazao svoju riječ. U slučaju alergije, amalgam se može zamijeniti zlatnim punjenjem ili zlatnom krunom, s tim da pacijent sam mora snositi najmanje 40 posto troškova zamjene. Slučaj je bio ovakav: Prvi Senat Saveznog socijalnog suda odbio je reviziju procesa tužiteljici koja je tužila svoju *Krankenkasse*. Osiguravateljica je naime morala iz zubala odstraniti više kruna i mostova koji su bili od metalne legure s velikim postotkom bakra, budući da je utvrđeno da je alergična na bakarni sulfat. *Krankenkasse* je preuzela 60 posto troškova, dok je osiguranica zahtijevala punu sumu. Sud je obrazložio da visina troškova koju snosi *Krankenkasse* ne ovisi o razlogu i vrsti oboljenja, nego o vrsti usluge koja je pružena pacijentu. Osim toga, rečeno je, zubar nije bio pri stavljanju zuba obavezan koristiti bakarni paladij, već da mu je na raspolaganje bio širi izbor.

U vezi s ovom cijelom problematikom još jedan podatak: kad bi svi zakonski osiguranici pohrlili „iz čista mira“ amalgam zamjenjivati zlatnim punjenjem, to bi zakonske bolesničke blagajne moglo stajati čak puno više od 100 milijardi maraka! To je paušalna, ali prilično ilustrativna procjena.

Mogu li „božićne žaruljice“ izazvati požar?

Njemačku već u studenom preplave ukrasi iz dalekih zemalja, prije svega iz jugoistočne Azije i Kine. Radi se, među inim, o „lancima“ s raznobojnim žaruljicama. Svi takvi proizvodi međutim nisu uvijek bezopasni. Na to je ovih dana upozorila Radna zajednica saveza potrošača iz Bonna. Naime, neki od takvih kineskih „svijetlećih lanaca“ nose oznaku GS TÜV Rheinland. Pri naknadnom ispitivanju ustanovljeno je da dodir upaljenih žaruljica može izazvati strujni udar, a osim toga, tvrdi se, ovi „svijetleći lanci“ mogu izazvati požar. U međuvremenu je ustanova za testiranje sigurnosti TÜV Rheinland prekinula suradnju s proizvođačem ovih božićnih i novogodišnjih ukrasa i zbog „ponovljene zlorabe“ zaštitnog znaka za sigurnost i oduzela mu pravo korištenja oznake GS TÜV Rheinland. Ustanova savjetuje kupcima takvih i sličnih ukrasa, koji se priključuju na električni napon, da obrate pozornost na GS znak (skraćenica od: geprüfte Sicherheit – provjerena sigurnost) i da pri kupovini takvog jeftinog nakita, uvezenog iz istočne Europe ili dalekih zemalja, pitaju prodavača da li je certifikat pouzdan.

Zimske gume kupiti što prije

Jedna je analiza pokazala da je zimske gume, ako se to već mora učiniti, bolje kupiti sada, nego li kad padne prvi snijeg, kad puno vozača pohrli u trgovine. Naime sada se može uštedjeti i po nekoliko stotina maraka, uz uvjet da se prethodno dobro raspita o cijenama, izvjestio je berlinski časopis specijaliziran za automobile i promet „Auto/Straßenverkehr“. On je pri svome istraživanju u nizu njemačkih gradova naišao na velike razlike u cijenama. U Kölnu se tako, ovisno kod koga se gume kupuju i tko im je proizvođač, može uštedjeti čak između 340 i 360 DM, u Dresdenu 199, u Münchenu 183 DM. Časopis također poručuje vozačima da pri uspoređivanju cijena uvijek uzmu u obzir kompletnu uslugu, dakle cijenu guma, skidanja starih i namještanja novih, ventile i poraz na dodanu vrijednost (MwSt), jer će samo na taj način moći dobiti ispravan uvid u cijene i moći profitirati od njihovih razlika. **Pripremila: Marijana Koritnik**

Zajedništvo i solidarnost svetih

Smrt kao prijelaz u vječni život ne znači raskid odnosa s onima s kojima smo u ovom svijetu bili povezani u istoj vjeri, nadi i ljubavi. Općinstvo svetih tvore svi kršteni i pomazani Duhom Svetim – bilo da su dio hodočasničkog Božjeg naroda, na putu čišćenja ili u slavi.

Postoje dani i doživljaji kada snažnije nego inače osjećamo da je smrt kao linija razgraničenja koja nevidljivo i nečujno prolazi između nas i dijeli vrijeme od vječnosti, žive od mrtvih, kada je postala linijom susreta, mjestom dodira i razmjene. Dimenzije vremena, prije ili kasnije, postaju nebitne. Vječnost koja nije, treba li to posebno naglasiti, mjera za duljinu, u beskonačnost produljeno vrijeme, nego oznaka za kvalitetu života, za kakvoću postojanja, daje vremenu novo svojstvo. Dok se s jedne strane vječnost stvara u vremenu, s druge strane, vrijeme se u vječnosti rađa i raste, prepoznaje i potvrđuje. Nije potrebno isticati da zemlja nije ni ispod ni iznad neba, niti se put od zemlje do neba može mjeriti u svjetlosnim godinama. Mjere prostora i razmaci vremena znače tako malo kad se uspijemo otisnuti od sebe i druge prepoznati kao svoj iskonski prostor i vrijeme.

Svetkovina Svih Svetih i Spomendan svih vjernih mrtvih ili Dušni dan spadaju upravo u te dane kada prostor i vrijeme poprimaju novo značenje, kada razmaci između onda i sada, između nas i njih postaju imaginacija, a stvarna blizina i zgusnuto sada u njima i nama istinska stvarnost. Možemo reći da su to dani svojevrsnog egzodusa, izlaska iz sebe i ulaska u one koji samo prividno žive izvan nas. Oni su naš i mi njihov naravni dio. Oni svoju cjelinu imaju u nama kao što i mi svoju nalazimo u njima.

Nakon smrti nismo prepušteni samima sebi

Na Sve Svete i Dušni dan zemaljska Crkva, kao hodočasnički dio Božjeg naroda, na poseban način posvjećuje i produbljuje svoje zajedništvo s onim svojim članovima koji su već prispjeli na cilj svoga životnog putovanja, kao i s onima za koje se u vjeri nada da se nalaze na sigurnom putu prema punini života u Bogu. Ta dva dana posebno povezujemo s člankom Vjerovanja u Općinstvo svetih. Crkva, naime, uči da su neki od Isusovih učenika putnici na zemlji, neki se – ostavivši ovaj život – čiste, a neki uživaju slavu gledajući „jasno trojedinog Boga kakav jest“.

Crkva vjeruje da među svim članovima Kristova otajstvenog tijela postoji duboka životna povezanost. Smrt, kao prijelaz iz ovozemaljskog u vječni život, nipošto ne znači raskid s onima s kojima smo u ovom svijetu bili povezani u istoj vjeri, nadi i ljubavi. Ta povezanost ima temelj u sakramentu krštenja. „Jer svi smo kršteni u jednom Duhu da budemo jedno tijelo“ (1 Kor 12,13). Tijelo je Crkva, a Glava tijela je Isus Krist. Ono je sazdano od mnogo udova koji su, kao i u tjelesnom organizmu, u tijesnoj međusobnoj povezanosti i ovisnosti (usp. Ef 4,16). Duh Sveti, budući da je jedan te isti u Glavi i udovima, čitavo tijelo oživljuje i pokreće (usp. LG 7). Njegova prisutnost u nama jamči da se tjelesnom smrću ne gasi Božji život koji smo primili na krštenju. On ostaje čvrstom vezom među udovima istog tijela i nakon tjelesne smrti. „Sjedinjenje putnika s braćom koji su usnuli u Kristovu miru nipošto se ne prekida, dapače, po trajnoj se vjeri Crkve jača u saopćivanju duhovnih dobara“ (LG 49).

Općinstvo svetih tvore, dakle, svi oni koji su u krštenju pomazani, odnosno, posvećeni prisutnošću Duha Svetoga, bilo da trenutno pripadaju hodočasničkom Božjem narodu, bilo da su na putu čišćenja ili se pak već nalaze u slavi. Drugi vatikanski sabor i

pokoncilska teologija snažno naglašavaju upravo tu komunitarnu narav Crkve. U osnovici radi se o zajedništvu s Bogom po Isusu Kristu u Duhu Svetomu. Zajedništvo (communio) u smislu uzajamnog prožimanja glave s udovima i udova međusobno po uzoru na život ljubavi koji postoji među trima božanskim osobama tvori samu bit Crkve.

S tog motrišta svetkovina Svih Svetih je svetkovina crkvenog zajedništva i solidarnosti koja u Duhu Svetom postoji između Crkve na putu i one u slavi. Otajstvo zajedništva iz kojeg živi i pomoć koju obilato prima od Crkve u slavi, obvezuje Crkvu na putu da se kao „sakrament najtješnjeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijelog ljudskog roda“ u svijetu na svim razinama zalaže za jedinstvo u različitosti, za bratski suživot i svekoliku razmjenu među ljudima i narodima, za odnose solidarnosti i uzajamne pomoći, za velikodušnost bogatih prema siromašnima, za pomoć razvijenih nerazvijenima, jakih slabima, zdravih bolesnima, učenih neukima, da se uklone razne umjetne granice i predrasude među ljudima, nadvlada osobni i kolektivni egoizam, iskorijeni nepravda.

Sveci su nam prijatelji i saveznici na putu u slavu

Treba reći da sveti muševi i žene nisu bili pošteđeni teških kušnji i velikih žrtava. No, Božjim darom i osobnim radom oduprijeti su se napasti nasilja, mržnje, osvete, sebičnosti i pohlepe. Poput Krista u kojeg su bili zaljubljeni i radi kojeg su bili spremni sve podnijeti, život su shvatili i živjeli kao dar za druge. U tuđoj su boli vidjeli svoju bol, u radosti drugih svoju sreću. Poput Veronike, mnogima su pružili rubac, obrisali znoj s lica i otrli suzu s oka. Poput Cirenca podmetnuli su, ne jednom, pod tuđi križ svoja leđa. Da učine dobro nevoljnome, stanu uz slaba, zaštite nevina, imali su hrabrosti izdvojiti se iz mnoštva, izložiti se porugi i prijetnjama moćnika. Na licima svojih bližnjih prepoznali su crte Božjeg lica, uočili u njima Božju prisutnost. Shvatili su doslovno Isusove riječi: „Što god učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Mt 25,40).

Budući da su na zemlji dijelili svoj život kao dar, u konačnom susretu s Bogom na dar su primili vječni život, Božju usrećujuću blizinu. Njihovo opredjeljenje da budu dar u vremenu, ostaje i u izravnom susretu s Bogom njihovo usmjerenje prema braći koja su ostala na putu. Oni ne prestaju kod Oca za nas posredovati, „prikazujući zasluge koje su stekli na zemlji po Isusu Kristu, jedinom posredniku između Boga i ljudi, služeći Gospodinu u svima i dajući u svom tijelu dopunu za ono što nedostaje Kristovim mukama za njegovo Tijelo koje je Crkva“ (LG 49). Povezani s Isusom Kristom zagovornikom i jedinim posrednikom, njihovom i našom Glavom, svi sveti željno iščekuju da Duh Božji i u nama dovrši djelo otkupljenja, te se čim prije čitavo Tijelo, sa svim svojim udovima nađe u slavi.

Tisuće na Dušni dan zapaljenih svijeća, slikovito govore kako naši grobovi nisu mjesta tame i očaja, nego prostori svjetla i nade. Naši pokojni nisu otišli, ostali su u istom tijelu kojem po krštenju neiskorijenjivo pripadaju. Čeznja za dubinama Božje ljubavi, ljubav u vatri Božjeg milosrđa.

U Schwäbisch Gmündu održan je 10. listopada Susret hrvatskih žena iz biskupije Rottenburg-Stuttgart, pod geslom: „Radost u Bogu naša je snaga“. Susretu pribivalo 650 žena. Misu slavio i propovijedao prelat J. Adam, a predavanje i meditaciju imala s. Karolina Miljak.

Žene

Žene su aktivno sudjelovale u cjelodnevnom programu susreta. Pozornica je bila vrlo lijepo uređena.

Susret hrvatskih katoličkih žena biskupije Rottenburg-Stuttgart pod geslom: „Radost u Bogu naša je snaga“ održan je u nedjelju 10.10.99. u Schwäbisch Gmündu. Na ovom susretu, koji je organizirao biskupijski Odbor za rad s katoličkim ženama bilo je nazočno 650 žena iz 16 hrvatskih katoličkih misija. Pokrovitelj susreta bio je biskupijski ordinarijat.

Velika i lijepa dvorana „Stadtgarten“ bila je svečano okićena. Na pozornici, uz geslo susreta, visila je originalna umjetnička slika njemačke umjetnice Sylvie Rösch Jarosch iz Laichingena, pod naslovom „Das Licht weitergetragen von Frauen“ a sama umjetnica bila je i osobno nazočna na susretu. Žene su odmah na ulasku u dvoranu prepoznale sliku jer se ona nalazi i na pozivnicama upućenim za ovaj susret.

U 10.30 sati započelo je svečano euharistijsko slavlje koje je predvodio prelat Jürgen Adam, referent za strance u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Koncelebrirali su fra Josip Klarić, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj, vlč. dr. Tomislav Medugorac, dr. fra Josip Šimić i vlč. Anto Đerek.

Bog-Otac i Majka

Prelat Adam je u svojoj propovijedi govorio o milosrdnosti nebeskog Oca: Bog nam je više Otac, nego naš vlastiti otac, on nam je Majka, više nego li naša vlastita majka. On nas je oblikovao u krilu naše majke. U njegovoj milosrdnosti smijemo biti ono što jesmo. Isus kaže: „Budite milosrdni kao što je Otac na nebu... Na kraju svoje propovijedi prelat Adam je rekao: „Sasvim je sigurno da žene nemaju neki monopol na milosrdnosti ili na to, da bolje i brže postanu milosrdnim nego muškarci. I uz najintenzivnije traženje ne možemo nešto takvo u Svetom Pismu naći. Ali ipak, žene, majke, imale su i imaju, po svim ljudskim iskustvima, u svim kulturama i religijama, i u svim vremenima, uvijek veće, otvorenije i (u dobrom smislu riječi) mekše srce, negoli muškarci. Dakle, budite vi one, preko kojih će Bog ostvariti Isusovo obećanje: „Budite milosrdni kao što je milosrdan vaš Otac“.

U molitvi vjernika žene su molile nebeskog Oca za ovaj današnji svijet koji je podijeljen na različite narode, socijalne kategorije, političke stranke i

međusobno suprostavljene grupe, da svi ljudi shvate kako mir i blagostanje ovisi o tome koliko su spremni jedni drugima oprostiti i jedni druge prihvatiti.

Na oltar su prinešeni simbolični darovi: križ, kruh, grožđe, vino, ručni radovi i cvijeće. Prikupljena milostinja s ovog euharistijskog skupa u vrijednosti od 6100 DM darovana je djevojci Mandi Klarić iz Vidovica (2000 DM) i teško bolesnom sedmogodišnjem dječaku iz Rijeke Mariu Zoriću (4100 DM) za troškove liječenja u Americi.

Pjevalo se lijepo i skladno pod vodstvom ženskog zbora iz Stuttgarta, a pod ravnanjem sestre Nevenke Tadić. Molitvu Gospodnju žene iz Sindelfingena popratile su ritmičkim pokretima, a djevojke Martina Pešić iz Esslingena je lijepo i milozvučno nakon pričesti otpjevala „Ave Maria“.

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Klarić izrazio je svoje divljenje i radost što je mogao prisustvovati ovom jedinstvenom skupu, te ženama prenio pozdrave ravnatelja za inozemnu pastvu dr. Pere Aračića, koji zbog bolesti nije mogao doći. Predstavnik hrvatskih svećenika i pastoralnih suradnika/ca ove biskupije fra Josip Šimić zaželio im uspješno i ugodno popodne.

Nakon euharistijskog slavlja slijedila je dvosatna stanka u kojoj su žene imale prigodu i tjelesno se okrijepiti, porazgovarati i prošetati. Susret je nastavljen popodnevnom programom koji je vodila Stanka Vidačković, predsjednica Odbora za žene. Ona je najprije zahvalila ženama što su se odazvale pozivu i u ovako velikom broju došle u Schwäbisch Gmünd, te pozdravila goste. Rekla je da je ovaj susret veoma znakovit, jer se održava u godini Boga Oca, na pragu trećeg tisućljeća. Biskup dr. Walter Kasper pozvao je u siječnju ove godine sve vjernike biskupije da se pripreme na Veliki jubilej, godinu 2000., svojim pastirskim pismom koje je nosilo naslov „Radost u Bogu naša je snaga“, što je i geslo ovog susreta.

svjetlo i radost

S. Karolina Miljak (Zagreb) drži predavanje ženama

u Bogu naša je snaga“, istaknuvši da se u svom svakodnevnom životu treba radovati zbog istine da je Bog prisutan u nama, svjedočiti tu radost u ovom svijetu u kojem ima sve više smrknutih lica i strogih propisa. Treba težiti Gospodnjoj radosti, darivati sebe, ljubiti, jer onaj koji ljubi, koji se raduje, bez poteškoća će izvršiti sve ono na što ga ljubav nagoni. Nedostatak radosti i nade jednako je odsutnosti Boga u čovjekovoj duši.

„Isus nas poziva na radost i tu radost trebamo svakodnevno unositi u svoj život“, rekla je sestra Karolina, te na kraju svog predavanja vrlo spretno, iskreno i duhovito odgovarala na pitanja kojih je bilo zaista mnogo.

Pravo iznenađenje i duhovno obogaćenje za sve nazočne bio je scenski prikaz molitve Gospodnje koji su svojom pjesmom, meditacijom, plesom i ritmičkim pokretima izvele žene iz misija Esslingen, Stuttgart-Centar, Reutlingen, Ulm, Waiblingen i Ludwigsburg. Vrlo lijepo i uspješno one su dočarale svih sedam prošnji u ovoj najsavršenijoj molitvi, koja nas ne uči samo tražiti, nego oblikuje i sve naše osjećaje.

Susret je završio meditacijom koju je pripremila sestra Karolina. Na kraju je njoj, svim gostima, Odboru za žene, te svim nazočnim ženama zahvalila na prisutnosti ovom susretu gospođa Barbara Waidinger, referentica za žene i obitelji stranaca u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Trebalo bi zapravo zahvaliti njoj, jer bez njene angažiranosti i podrške, ovaj susret ne bi bilo moguće ostvariti. Kao uspomenu na ovaj susret u Schwäbisch Gmündu sve žene su dobile sličice s molitvom „Oče naš“, te sličicu s motivom umjetničke slike „Das Licht weitergetragen von Frauen“. Uspjeh ovog susreta mjerit će se po radosti koju će žene osjećati u svojoj nutрини zbog Božje prisutnosti i zračiti je u svojim zajednicama u budućnosti. S.V.

Svoju rasost što na okupu vidi tako veliki broj Hrvatica, izrazio je u svom pozdravnom govoru i gospodin Ilija Lukanović, generalni konzul Republike Hrvatske u Stuttgartu, i ostao s njima sve do kraja susreta.

Nedostatak radosti – Božja odsutnost

Sestra Karolina Miljak iz Zagreba održala je predavanje na temu „Radost

Na susretu hrvatskih žena biskupije Rottenburg-Stuttgart u Schwäbisch Gmündu skupilo se preko 600 žena. U prvom redu: prelat J. Adam, konzul I. Lukanović i dr. T. Medugorac

BERLIN

Mladi u Opatiji

Mladi iz Berlina u Opatiji

Ovogodišnje jesenske praznike 22 mladih iz Hrvatske katoličke misije Berlin, predvođeni fra Jozom Župićem i s. Fabiolom Bobaš, proveli su u Opatiji, poznatom turističkom mjestu koje je dobilo ime po benediktinskoj opatiji iz XV. stoljeća. Opatija je najstarije turističko mjesto na zapadnoj obali Jadrana. Udaljeno je od Rijeke 12 km. Na putu do Opatije mladi su posjetili Postojnsku jamu u Sloveniji, jednu od najvećih u Europi, pa i u svijetu. Iz Opatije su pos-

jetili Rijeku, te hodočastili u svetište Majke Božje Trsatske iz XIII. stoljeća, gdje su slavili euharistiju s vjernicima Rijeke. Posjetili su još Poreč, poznat po Eufrazijevoj bazilici iz VI. stoljeća (najznačajniji spomenik bizantske umjetnosti na Jadranu): Pulu, grad u kojemu su u stoljećima vladavine Rima sagrađeni najvrjedniji spomenici antike u Hrvatskoj. Najpoznatiji spomenik tog vremena je Arena. Taj je amfiteatar bio namijenjen borbi ljudi i životinja, a sada

je 6. amfiteatar po veličini u svijetu. Mladi su obišli i grad Krk, na otoku Krku, najvećem, najraznovrsnijem i najrazvijenijem otoku na Jadranu. Visoki standard antičkog vremena gradu je osiguravao čak dvije terme na kojima je izgrađena i krčka katedrala, sjedište krčkog biskupa još u V. stoljeću.

Dok smo prolazili Istrom i divili se kvarnerskim otocima sjetili smo se riječi Josipa Bratulića: „Kad prolaziš Istrom i kvarnerskim otocima, gradovima i selima, cestama i putovima, kamenjarom i kozjim stazama, upijaj snagu zemlje i sunca, mora i zraka. Na tom prostoru trsovi rode plemenitim vinom, masline daju najbolja ulja, zemlja rodi svetim plodovima, u moru se skrivaju čudesne ribe i prekrasne školjke. Pripravna duha i otvorenih očiju svemu se raduj i veseli, ovaj će te kraj primati uvijek kao prijatelja i poznanika.“

U samoj Opatiji, u hotelu „Grand Adriatic“, mladi su primljeni kao prijatelji, a međusobno prijateljstvo jačali su i u svojim „disco večerima“ kod domaćina koji ih je za kraj sve počastio šampanjcem. Uz raznovrsnu glazbu što je odjekivala autobusom „Tempelhofer Reisen“, pod izvrsnom vožnjom Slavka i Bože, sretno su došli 22. listopada na Anhalter Bahnhof u Berlinu s kojega su 15. listopada krenuli u Opatiju. **Jozo Župić**

MÜNCHEN

Knjižnica mladih

U sklopu „MHDZ weekenda“, održanog u Münchenu od 1. do 3. 10. 1999., za vrijeme najvećeg svjetskog pučkog slavlja, Oktoberfesta, između ostalih brojnih aktivnosti, ogranak MHDZ-a u Münchenu otvorio je knjižnicu i čitaonicu hrvatske literature u prostorijama Hrvatske katoličke misije München.

Nabavljeno je 3000 knjiga koje su skupljene između ostalog i donacijama iz Hrvatske. Među njima se ističu one od Ministarstva povratka i useljeništva, koje su pretežito orijentirane prema potencijalnim povratnicima te od središnjice MHDZ-a iz Zagreba. Ove knjige bit će na raspolaganju svim Hrvatima Bavorske.

Namjerava se nadalje knjižnicu opskrbiti dijasporskim listovima i novinama, a iz domovine već pristižu „Croatia weekly“, „Junior“ i još neki.

Otvorenje knjižnice MHDZ u HKM München

Projekt je osmišljen kao dugoročan s priželjkivanim kontinuitetom, a temelji se isključivo na volonterstvu članova ogranka MHDZ-a München, koji s mnogo entuzijazma žrtvuju svoje slobodno vrijeme.

Uspostavljajući kontakt s ovdašnjim Hrvatima, Mladež se nastoji oduprijeti latentnoj asimilaciji i akulturaciji hrvatske dijaspor, pogotovu druge i treće generacije iseljenika, putem širenja hrvatskog slova i duha, te im na taj način želi pomoći ostati vezanim za domovinu i motivirati ih na trajni povratak u Hrvatsku. **Igor Livaja**

Došao je

Rijetko se vidao
razgovarao je samo s mjesecom
njegovi koraci gazili su skakavce po hladnoj travi

Morala sam namazati ruke sokom velikih stabala,
da mu se približim

Došao je
jedinstven kao jedan jedini mjesec
i pravio se da me voli

Venus Khoory-Ghata
(S njemačkoga: A. Batinić)

Ni riječi

ni riječi nisu rekli
a sve su znali
ona je očito bila na sprovodu
bake ili djeda
nije velika žalost
crnina joj dobro stoji
uz boju očiju i kose
crno je u modi
bez obzira na sprovod
ali je isticalo
njezino bljedito u licu
tipično za ovo podneblje

vladala je situacijom
(savršeno je parkirala poveći automobil)
onako kako priliči prilici
ali pogledom nije mogla vladati
pogledom koji zaboravlja grobnu jamu

i smrt
a najavljuje pobjedu života
i možebitnu avanturu ljubavi
prije nego što se i sama nađe
pred licem smrti

pogledi su se dakako sreli
nasta smetenost
iskrsnuše pitanja
kao i uvijek u takvoj situaciji
ime, broj telefona, date

ona je otišla na sprovodni
a on na rođendanski ručak
drugih podataka nema
osim njezine slike
u memoriji
(koja će sigurno brzo izblijedjeti,
konkurencija je velika a zapremina memorije ograničena)
i registarske oznake njezina automobila
koju dakako ovdje ne može navesti
mada je još uvijek zapameta
ni riječi nisu rekli
a sve su znali

Toni Gabriel

Izdaleka primi pozdrav

I dok u meni sve brodolom je,
ti pišeš da brod si u boci.
Govoriš da brazde su preduboke,
neke smiješne dokaze tražiš, a istovremeno
nervozno trgaš moje najljubavnije ljubavno pismo.
I ne sluteći da si postao moja obrana,
dragovoljno progonstvo,
pobjeda nada mnom, moja muka i moja kazna,
ljubomora na život sam,
nemoguća zemlja,
potrebno tijelo, moja ruka i glava.
I topli nedosanjani zagrljaj koji grli
ovdje, daleko i zauvijek
u svim uglovima mog života.
Postaješ bezimen, nepoznat i dalek,
moj život i spas od života –
u trećem tisućljeću...

Ana Horvat, Rostock

Sve što imam

Sve što imam u noćima dugim
to je tuga koja svu me uze
Sve što imam u noćima praznim
to je mukla bol i gorke suze
Sve što imam kad ne spavam noću
sjećanje je koje dolazi
To sjećanje izaziva tugu
koja traje i ne prolazi

Julia Matković, Grassau

Epigrami

Dosadnik

Dosadan je svaki
što strpljenje kuša,
umjesto što priča
treba i da sluša.

Pravda

Onaj koji pravdu
i pravicu čini
draži je Gospodu
neg žrtveni čini.

Radikalnost

Radikalan svaki
u svjetlu i mraku
stoji čvrsto samo
s nogama u zraku.

Katica Kiš

Jesen (haiku)

1. U malom selu
jesen strpljivo hvata
zapušten voćnjak.
2. Prosula se po
stablu jesen, koliko je
duga i široka.
3. Lađe ne plove.
Pjesme pod starim borom
odnose kiše.
4. Na morskoj plaži
toplo se ljeto sakrilo
pod šareni ručnik.
5. Loza u jesen
sabire svoje snove.
Bačve su žedne.
6. Ptice odlaze.
Sazrio je mjesec u
krošnji jabuke.
7. Kišni oblaci
gaze latice ruža.
Trn je nemoćan.
8. Kiša tuče u
u prozor, šareni listovi
prekrivaju dan. fra jojo

Da mi ga vrate

Otišao je
Bog mi je svjedok
Ja sam ga voljela
I nisam ga preboljela
Oči me njegove i danas prate
Anđele molim da mi ga vrate

Kristina Čeliković, Đakovo

OTKAZI, OTPREMNINA, NOVAC ZA NEZAPOSLENE

Abfindung i posljedice

Otpremnina ili njemački Abfindung sve je aktualnija poglavito kod posloprimatelja starijih od 50 godina. Zdravlje im je oslabilo pa ne mogu raditi kao prije. Zbog toga ih se poslodavci žele riješiti. Daju im otpremninu i šalju na Zavod za zapošljavanje (Arbeitsamt).

No i to je, kao uostalom i sve drugo u Njemačkoj, uređeno zakonom. Tko ga se ne drži, čini pogrešku, koja ga može skupo stajati. Zbog toga evo nekoliko naputaka glede otpremnine i zakonskih odredbi.

Mirovanje prava na novac za nezaposlene

(Arbeitslosengeld)

Pravo na novac za nezaposlene ima posloprimatelj koji je nezaposlen, koji je do dana podnošenja zahtjeva za novac za nezaposlene radio određeni broj dana, te koji je sposoban i voljen prihvatiti ponudeni, njegovim sposobnostima i zdravstvenim mogućnostima, primjereni posao.

Ovo pravo na novac za nezaposlene miruje, ukoliko je posloprimatelj zbog prekida radnog odnosa dobio otpremninu (Abfindung) i radni odnos prekinuo ne vodeći računa o zakonskom otkaznom roku (gesetzliche Kündigungsfrist). Zbog toga se isplaćivanje novca za nezaposlene odgađa do onoga dana, do kojega bi trajao zakonski otkazni rok. Važno je napomenuti i to, da kroz to vrijeme nezaposleni posloprimatelj nije zdravstveno osiguran. To se vrijeme u mirovinskom osiguranju može računati kao dodatno vrijeme, ukoliko se nezaposleni posloprimatelj kroz to vrijeme najmanje svaka tri mjeseca javlja Zavodu za zapošljavanje. U tom će slu-

čaju Zavod za zapošljavanje to vrijeme prijaviti mirovinskom osiguranju.

Pravo na novac za nezaposlene ne miruje ukoliko je radni odnos prestao nakon isteka zakonskog otkaznog roka. Osim toga ono ne miruje, ukoliko je radni odnos ugovoren na određeno vrijeme ili ukoliko je poslodavac iz važnog razloga mogao dati otkaz bez otkaznog roka.

Redovni otkaz

(Ordentliche Kündigung)

Za bolje razumijevanje prilično složene pravne materije, evo jednog primjera: Poslodavac A nudi svim radnicima, koji žele napustiti tvrtku otpremninu za godinu dana. Nakon toga posloprimatelj B 15. svibnja daje otkaz s 30. lipnjom. Zakonski otkazni rok za posloprimatelja je 6 tjedana koncem tromjesječja (dakle 31.3., 30.6., 30.9., 31.12.), dok zakonski otkazni rok za poslodavca iznosi tri mjeseca s krajem tromjesječja.

Poslodavac je radni odnos mogao otkazati 15. svibnja ali do 30. rujna. Time je radni odnos otkazan bez primjene zakonskog otkaznog roka koji vrijedi za poslodavca. Zbog toga posloprimatelj B

nakon prijave kod Zavoda za zapošljavanje i postavljanja zahtjeva za novac za nezaposlene, nema pravo na taj novac do 1. listopada.

Dakle pravo na novac za nezaposlene miruje, ukoliko je radni odnos otkazan bez primjene zakonskog otkaznog roka koji vrijedi za poslodavca. To vrijedi i onda, kad je radni odnos prestao temeljem nagodbe

između poslodavca i posloprimatelja ili temeljem presude radnog suda (usporedi § 143 a Abs. 1 SGB III), što se jasno vidi iz sljedećeg primjera:

Poslodavac C i posloprimatelj D dogovore 30. travnja, da radni odnos prestaje 15. svibnja. Posloprimatelj zbog toga dobije otpremninu od 3000 DM. Zakonski otkazni rok, koji vrijedi za poslodavca, u ovom bi slučaju iznosio 4 tjedna koncem mjeseca. No ovaj je radni odnos prestao bez primjene zakonskog otkaznog roka koji je 31. svibnja. Zbog toga do 1. lipnja miruje pravo na novac za nezaposlene.

Evo i trećeg kratkog primjera:

Poslodavac E otkaze posloprimatelju F 15. svibnja radni odnos, a otkazni rok istječe 30. lipnja. Zakonski otkazni rok iznosi četiri tjedna koncem tromjesječja. Protiv tog nesocijalnog otkaza posloprimatelj kod radnog suda podiže tužbu na temelju koje radni sud dosuđuje, da je radni odnos prestao 30. lipnja. Osim toga sud obvezuje poslodavca na plaćanje otpremnine od 5000 DM. U ovom slučaju pravo na novac za nezaposlene ne miruje, jer je primijenjen zakonski otkazni rok predviđen za poslodavca.

Kad je posloprimatelj u neprilici, kad radni odnos mora prekinuti zbog bolesti vrijede druga pravila. No prije negoli sami date otkaz, posavjetujte se sa svojim socijalnim radnikom ili Zavodom za zapošljavanje. Na taj ćete način biti sigurni, da nećete napraviti nikakvu pogrešku.

Često sam u praksi čuo tvrdnje mojih klijenata, kako je poslodavac uvijek dužan platiti otpremninu. Preljepo da bi bilo istina: Zakon o zaštiti od otkaza (Kündigungsschutzgesetz) samo jednom i to u § 9 o otpremnini kaže: „Ukoliko radni sud ustanovi da otkaz poslodavca nije opravdan a ovaj posloprimatelj ne želi i dalje zaposliti, radni sud (Arbeitsgericht) može prekinuti radni odnos i obvezati poslodavca na plaćanje primjerene otpremnine.“ No što je primjerena otpremnina zakon ne kaže. To je neodređeni pravni pojam i time stvar sudske prakse. Ukoliko su sve šanse posloprimatelja da dobije spor u prvom stupnju, dakle na radnom sudu, ali i u drugom, dakle na zemaljskom radnom sudu (Landesgericht), onda je običaj, da se po godini zaposlenja plaća polovina bruto mjesečne plaće, ali se jedan dio isplaćuje neto a drugi podliježe porezu prema poreskom zakonu.

Pa i kada se radi o otkazu zbog bolesti, poslodavac nije uvijek dužan platiti otpremninu. Da bi ovu relativno kompli-

KÖLN

Sudionici seminara hrvatskih
socijalnih djelatnika u Kölnu

Seminar socijalnih radnika

U sklopu svoje permanentne izobrazbe hrvatski socijalni radnici Caritasa su u organizaciji centrale Caritasa iz Freiburga od 18.-20.10.1999. održali u Kölnu seminar na temu:

„Novi obiteljski zakon u Hrvatskoj“.

Tema je izabrana stoga što je od 1.7.1999. godine u Hrvatskoj na snagu stupio novi obiteljski zakon na kojem je u proteklih šest godina radilo niz stručnjaka i koji je prema procjenama Ministarstva rada i socijalne skrbi dobio visoke ocjene i na europskoj razini.

Taj zakon se svojim odredbama, smještenih u 372 paragrafa, često odnosi i na hrvatske obitelji u Njemačkoj, pogotovo ako se radi o zaštiti obitelji, napose

djece. Kako bi socijalni radnici mogli u sklopu savjetovanja naše ljude upozoriti na odredbe toga važnoga zakona, moraju ga i sami dobro poznavati.

Na seminaru je sudjelovalo 20 socijalnih radnika/-ca iz cijele Njemačke. Stručni dio preuzela je gospođa Mila Jelavić, načelnica u Ministarstvu rada i socijalne skrbi koja je i sama sudjelovala u stvaranju novoga zakona. Ona je vrlo kompetentno obradila tematiku a

socijalni su radnici nizom primjera iz svakidašnjeg savjetovanja obogatili predavanja, koja su se dijelom pretvarala u razgovor odnosno radionice.

19.10.1999. seminaru se pridružio i gospodin Hrvoje Sagrač, voditelj konzularnog odjela hrvatskog veleposlanstva iz Bonna koji se uključio u rad seminara promišljanjem na temu „Što ove odredbe zakona znače za hrvatske državljane u Njemačkoj“.

Stjepan Herceg

► ciranu pravnu materiju što bolje razumjeli, navest ću kratki primjer:

Osoba A i osoba B dogovore, da će osoba A osobi B isporučivati krumpir i to tri tone mjesečno po cijeni od 1 DM za kilogram. Taj posao teče nekoliko godina. No zbog vremenskih nepogoda krumpir nije urodio. Osoba A javi osobi B da nije u stanju isporučiti krumpir, jer nije urodio. Žao mi je, reći će osoba B, ali ti ja onda ne mogu platiti neisporučeni krumpir. Tako prestaje ugovorni odnos između ova dva poslovna partnera.

Ista je stvar i s radnim odnosom. Pri zasnivanju radnog odnosa poslodavac i posloprimatelj sklapaju radni ugovor (pismeno ili usmeno) i dogovaraju, da će posloprimatelj raditi a poslodavac mu za taj rad plaćati. Posloprimatelj dakle prodaje poslodavcu svoju radnu snagu, i to dok je ima. Kad to više nije u stanju (dakle kad nestane krumpira) prestaje pravo poslodavca da ga plaća. Ipak to nije tako jednostavno kao s krumpirom. Iako je savezni radni sud u jednoj presudi rekao, da je otkaz zbog bolesti opravdan ukoliko posloprimatelj zbog bolesti, bez obzira čime ona bila uvjetovana, najmanje 20% od ukupnog godišnjeg radnog vremena izbiva s posla, radni sud, ali samo ukoliko je posloprimatelj na vrijeme (tri tjedna od dana primitka otkaznog pisma) podigao tužbu zbog otkaza (*Kündigungsschutzklage*) gleda, kakva je dijagnoza. Radi li se o bolesti koja je privremenog karaktera ili kroničnoj, za koju se vjeruje da će i dalje uvjetovati radnu nesposobnost, odnosno do te mjere smanjiti radnu sposobnost posloprimatelja, da ovaj neće biti u stanju raditi svoj posao. Ovakvi sporovi obično završavaju nagodbom i to tako, da radni odnos prestaje a poslodavac isplaćuje primjerenu otpremninu.

No vratimo se još nakratko našoj glavnoj temi.

Visina otpremnine u određenoj mjeri umanjuje pravo posloprimatelja na novac za nezaposlene. Kod ovoga se gleda starost posloprimatelja na isteku radnog odnosa te duljina radnog odnosa kod istog poslodavca. Koliko bi even-

tualno u Vašem slučaju iznosilo, možete vidjeti iz priložene tabele.

I u ovom slučaju vrijedi isto što napišem u svakom svom članku. Ova je pravna materija za mnoge posloprimatelje nerazumljiva i preteška. Zbog toga se za savjet obraćajte svom Caritasovom socijalnom radniku ili Zavodu za zapošljavanje, ali prije nego sklopite ugovor o prestanku radnog odnosa ili sami date otkaz. Savezni zavod za zapošljavanje (*Bundesanstalt für Arbeit*) izdao je u svibnju ove godine knjižicu broj 17 „*Berücksichtigung von Entlassungsentschädigungen*“ koju besplatno možete dobiti kod svog Zavoda za zapošljavanje.

Tko pita – ne skita.

Ivan Šarić-Bača, dipl. socijalni radnik, Heilbronn

Trajanje radnog odnosa godina	STAROST RADNIKA NA KRAJU RADNOG ODNOSA					
	ispod 40 godina %	od 40 godina %	od 45 godina %	od 50 godina %	od 55 godina %	od 60 godina %
do 5	60	55	50	45	40	35
5 i više	55	50	45	40	35	30
10 i više	50	45	40	35	30	25
15 i više	45	40	35	30	25	25
20 i više	40	35	30	25	25	25
25 i više	35	30	25	25	25	25
30 i više		25	25	25	25	25
35 i više			25	25	25	25

WUPPERTAL

Pazi, Janje, to je vjekovanje!

U misijskoj kapelici u Wuppertalu proslavili su 16. listopada svoj srebrni bračni jubilej Janja i Stjepan-„Pišta“ Babli, koji već 20-ak godina daju izuzetno veliki doprinos u očuvanju hrvatske kulture i folklora i okupljanju hrvatske mladeži pod misijskim krovom.

Svetu misu predvodio je župnik fra Ivan Vidović, koji je slavljenicima zaželio još mnogo godina u skladnom životu. Duhovno okrijepljena obitelj i kumovi slavili su potom u restoranu „Lika“ za obilatim stolom. Narodni naslov večeri bio je: „Pazi, Stipo, oženi se lipo! Pazi Janje, to je vjekovanje!“, a prisutni su se prisjećali, uz zgodni recital, životnog puta ovog bračnog para koji je urodio s troje djece. Tom prilikom slavljeniku Pišti je uz pohvale uručena „medalja za hrabrost.“

SINGEN

Zlatni pir:

Karolina i Ante Vranjković

U župnoj crkvi sv. Josipa u Singenu, u kojoj se Hrvati redovito okupljaju na misna slavlja, 30.10. proslavili su 50 godina života u braku Ante i Karolina Vranjković. Misu zahvalnicu tom je prigodom slavio mjesni misionar fra Stipe Biško. Pjevački zbor, pod vodstvom misijske suradnice Dinke Galić, uzveličao je svečanost skladnim pjevanjem.

Ante i Karolina sklopili su brak 27.10.1949. u Barnoswicku u Engleskoj, gdje su našli utočište nakon rata. Ante je rođen u Gracu Posuškom, a Karolina u Doboju. Nakon logorovanja u

Austriji i Italiji (1945.), u Engleskoj su živjeli od 1948. do 1958. Tu je Ante, uz rad u rudniku, skrbio za iseljenike i izbjeglice Hrvate u Engleskoj.

Godine 1958. dolaze u Njemačku, gdje nastavljaju brigu za naš hrvatski narod, te konačno 1967. (1.3.) Ante prihvaća mjesto socijalnog radnika pri Caritasu gdje ostaje do umirovljenja 1990. Bog ih je obdario s četvero djece, od kojih je dvoje živih. Imaju i petero unučadi.

Ante je uvijek bio desna ruka hrvatskim svećenicima, misionarima. Uz socijalnu skrb za naš svijet bio je vrlo angažiran u okupljanju naših ljudi te je osnivao i vodio sportska društva od kojih je najpoznatiji Hrvatski nogometni klub „Croatia“ u Singenu. Naravno da je u svem svom radu imao ne samo razumijevanje nego i potporu svoje plemenite supruge.

Ivan Vranjković

ROSENHEIM

Srebrni pir:

Milka i Dragutin Malešić

Bračni par Milka i Dragutin Malešić obilježio je u rujnu misom zahvalnicom svoj srebrni jubilej. Kroz dvadeset i pet godina skladnog braka u tuđini, daleko od svojih najbližih, rodili su dva sina, Maria i Danijela. Djecu su odgojili u kršćanskom duhu, vezane uz crkvu i zajednicu; Mario je plesao u misijskom folkloru, a Danijel je još uvijek vrlo aktivan.

I sami slavljenici uvijek su spremni pripomoći za dobrobit misijske zajednice; Milka je redoviti čitač i dugogodišnji član crkvenog zbora, dok njen suprug tiho i neupadljivo pomaže na svim misijskim slavljinama. Župnik fra Josip Kulović u kratkom nagovoru, za vrijeme prigodne svete mise, darujući Bibliju, čestitao im je i zahvalio za svu požrtvornost te im u svoje ime i u ime svojih suradnika i cijele zajednice, zaželio obilje Božjeg blagoslova u daljnjem životu i radu.

Bračni par Malešić, kroz tolike godine provedene u tuđini, stekao je veliki broj prijatelja, koji su s njima zajedno uzveličali slavlje priredeno nakon mise u misijskoj dvorani uz pjesmu i ples do kasno u noć.

Ružica Lončarić

Brief des
Delegaten

Unsere Pläne für das große Jubiläum

Liebe Leserinnen und Leser der *Lebendigen Gemeinde*,

mit unterschiedlichen Gefühlen und Prognosen gehen die Menschen dem Beginn des Jahres 2000 entgegen. Für einige ist dieses ein fatales Datum. Für uns Christen ist das stets Zeit, die uns von Gott geschenkt ist. Vor 2000 Jahren trat Gott in unsere Geschichte, in unsere Zeit ein, als Mensch in der Person Jesu Christi. Mit Dankbarkeit möchten wir das feierlich begehen. Die ganze Kirche, die Bistümer und die Pfarrgemeinden, bereiten sich auf dieses große Jubiläum vor. Wir in den kroatischen katholischen Missionen in Deutschland möchten dieses große Jubiläum ebenfalls festlich begehen, – in den einzelnen Missionen, aber auch mit der Ortskirche.

Der Delegat und der Delegatenrat, bestehend aus den Vertretern der einzelnen Regionen, trafen sich am 25.10.1999 in Berlin, um gemeinsam zu erörtern, wie das ganze Jahr 2000 festlich begangen werden könnte. Wir waren alle einer Meinung, dass hierbei die kroatischen katholischen Missionen auf Dekanats- und Bistumsebene in der Ortskirche aktiv werden sollten. Aber wir haben ebenfalls hervorgehoben, dass wir Kroaten etwas Gemeinsames planen sollten.

Die erste hervorzuhebende Aktivität wäre unsere Wallfahrt in das Heilige Land vom 22.–29. Januar. Hierfür haben sich ca. 100 Wallfahrer angemeldet (Priester, Pastoralmitarbeiter und Laien). Die zweite gemeinsame kroatische Wallfahrt findet an Christi Himmelfahrt, vom 31.5.–3.6.2000 in Lourdes, statt und die dritte gemeinsame Wallfahrt ist vom 29.9.–3.10.2000 in Rom geplant.

Wir haben auch über die Themen, die uns in unserer Pastoralarbeit und bei unseren Treffen im nächsten Jahr begleiten sollen, nachgedacht. Folgende Themen wurden dabei erwähnt: *Eucharistie, Zusammenarbeit der Priester, Diakone und Laien in der Liturgie und Familie – Ort der Evangelisierung*. Zur Diskussion kam auch die Arbeit mit Jugendlichen in

unseren Missionen. Wir sind der Meinung, dass wir mehr tun können, besonders im Hinblick auf das Engagieren der Jugendlichen in das gesamte Leben unserer Gemeinden. Wir haben beschlossen, am 6. Mai nächsten Jahres ein Jugendtreffen in Offenbach zu organisieren.

Der Delegat und der Delegatenrat haben einen Rückblick auf die diesjährige pastorale Jahrestagung in Vierzehnheiligen unternommen. Alle waren der Meinung, dass das mit Sicherheit eine der erfolgreichsten pastoralen Jahrestagungen überhaupt war.

Wir haben desweiteren vereinbart, dass die Zusammenarbeit mit den Sozialarbeitern, dort wo es notwendig und möglich ist, in Zukunft intensiviert werden muss.

Das diesjährige Treffen der Kinder- und Jugendkirchenchöre fand in Mainz statt. Das Treffen begann mit einem feierlichen Gottesdienst, den der Delegat P. Josip Klarić mit einigen weiteren Priestern zelebrierte. Gepredigt hat der Chefredakteur der *Lebendigen Gemeinde*, P. Anto Batinić, und begrüßt hat die Gottesdienstbesucher und die Chöre der Leiter der kroatischen katholischen Mission Mainz, P. Petar Vučemić, sowie der Ausländerreferent des Bistums Mainz, Ordinariatsrat Herr Bernd Krämer. Nach dem Gottesdienst traten in der bis zur letzten Bank besetzten St.-Bonifaz-Kirche in Mainz insgesamt elf Kirchenchöre aus elf kroatischen katholischen Missionen

Die Sprecher der kroatischen Priester und PastoralmitarbeiterInnen in Berlin 25.10.1999

(Augsburg, Berlin, Darmstadt, Hamburg, Lüdenscheid, Mainz, Rosenheim, Offenbach, Rüsselsheim, Sindelfingen, Stuttgart) mit jeweils zwei Liedern auf. P. Ante Krešo Samardžić hat als Musiker anschließend seine fachliche Bewertung der Ausführungen abgegeben und alle Chöre für ihr Bemühen und ihre Gesangsqualität gelobt. Jeder Chor wurde mit großem Beifall belohnt und erhielt zum Schluss eine CD mit bekannten Marienliedern.

In der letzten Zeit habe ich die kroatischen katholischen Missionen Schwäbisch-Gmünd und Saarbrücken besucht, wo ich den Gottesdienst gefeiert und gepredigt habe.

Ich grüße Sie alle recht herzlich und wünsche Ihnen alles Gute bis zur nächsten Ausgabe der *Lebendigen Gemeinde*.

Ihr

P. Josip Klarić, Delegat

DIANA UND DOLORES BREKALO

Die musikalischen Wunder-schwwestern

Mit ihrer Musik haben sie schon viele Herzen verzaubert.

Ihre deutschen Musikprofessoren sagten, so etwas ist ihnen noch nie vorgekommen, dass beide Geschwister so talentiert sind, sowohl auf dem Instrument als auch sehr gut singen können, sagte der stolze Vater Slavko (geb. in Fojnica, Bosnien) der auch in dem Mercedes-Benz Tanzorchester „Big Band“ Saxophon und Klarinette spielt.

Schon 1992 traten die beiden in der kroatischen Musiksendung „Turbo Limach Show“ auf. Schon damals galten die beiden Mädchen als Wunderkinder da sie das Publikum und die Fachleute positiv überraschten.

Diana besucht die achte Klasse des Evangelischen Mörke Gymnasiums. Hauptfach ist natürlich die Musik. Dolores ist in der elften Klasse des Gymnasiums, ebenfalls besucht sie die zehnte Klasse der Musikschule. Werde ich studieren, singen oder eine Fremdsprache

erlernen, ist noch eine Frage der Zeit, sagte uns 17-jährige Dolores.

Dagegen ihre jüngere 14-jährige Schwester Diana: Mit sechs begann sie Klavier zu spielen, als Schülerin von Ana Hartauer, die leider kurz darauf verstarb. Ihre neue Klavierlehrerin Monika G. entdeckte frühzeitig die vielfältige Begabung Dianas – nicht nur als Solo-Klavierspielerin, sondern auch als Klavierbegleiterin und Kammermusikpianistin. Mit 12 Jahren hatte sie schon 4-mal den 1. Preis im Klavier-Solo und 2-mal den 1. Preis als Begleiterin in Wettbewerb „Jugend musiziert“ gewonnen.

Das Kammermusik-Duo, Diana Brekalo, Klavier, und Christoph, Horn, errangen 1998 mit großem Abstand den 1. Bundespreis „Jugend musiziert“ und erhielten ein Stipendium der Oscar- und Vera-RitterStiftung und den Förderpreis der Kreissparkasse Baden Württemberg.

Als Solo-Pianistin ist sie Preisträgerin des Matthäus-Wettbewerbs 1997 und Bundespreisträgerin des Wettbewerbs „Jugend musiziert 1999“.

Diana hat schon so viele Wettbewerbe und Preise gewonnen. Ihren ersten Preis spendete sie den Kriegskindern vom „Kinderberg Brezovica“. Sie war im Sommer 1999 Stargast auf dem Internationalen Festival in Slatina, (Kroatien) zu Kelemens Tagen.

Sie ist auf persönliche Einladung von bekannten Komponisten aufgetreten, auch da hat sie das Publikum und die Fachleute begeistert, und hat renommierte internationale Größen in den Schatten gestellt.

Diana ist mehrfache Landes- und Bundespreisträgerin. Sie ist ja schon mit großem Schritt auf dem richtigen Weg, und hat klare Vorstellungen. Ihr ganzes Leben dreht sich um die Musik, für die sie auch ihre Urlaubszeit opfert.

Ohne Üben hätte es so weit gar nicht kommen können, ich hätte ja gar keine Chance, sagte sie stolz und schaute strahlend und lächelte. Es gibt nichts ▶

Diana und Dolores Brekalo

spielten am 1.10.99 Klavier auf der Promotion des Buches „Verlorene Kindheit“ von unserem bekannten freien Mitarbeiter der Ausländerredaktion SWR, Ivan Ott, der sich auch durch seine vielen Artikel und Texte in den verschiedenen kroatischen, slowenischen und albanischen Zeitungen bekanntgemacht hat. Er machte aus den Ereignissen Erzählungen, eine davon heißt: „Humanitärer Kater Tiger“. Seine Erlebnisse machte er zum Roman, denn er war mit 11 Jahren noch Opfer des Bleiburger Kreuzwegs, damit auch Zeuge des Kriegselends. Seine damalige schreckliche Kindheit beschreibt er als verloren und die Ereignisse begleiten ihn immer noch! Ivan Ott ist während des Krieges in Kroatien im SWR zu hören gewesen,

als Interviewer und Berichterstatter Kultureller und Humanitärer Aktionen, an denen er oft selbst beteiligt war! Seine Rubrik in der kroatischen Zeitung „Večernji list“ namens Hrvatska Kronika – Baden-Württemberg ist uns allen sehr gut bekannt!

Eingeladen waren Gäste aus verschiedenen kulturellen Bereichen, die an dieser Promotion teilnahmen!

Diana und Dolores spielten Stücke von

Frederik Chopin

– „Etüde Op.10 Nr. 3“

Claude Debussy

– „Deux Arabesques“,

Robert Schumann

– „Papillons Op.2“

und Milko Kelemen

– „Fantastične životinje“.

Diana Brekalo mit Oberbürgermeister von Stuttgart W. Schuster

Alles beginnt mit der Sehnsucht

Eva Kell (29) kam durch die „Orientierung an Franziskus“ zu den Franziskanern. Sie begann ein Mathematikstudium, wechselte zur Theologie und schloß an der Universität in München ihr Studium als Diplomtheologin ab. Eva Kell ist vielleicht die erste Frau, die in einen Franziskanerkonvent integriert ist. Sie arbeitet als Stadtjugendseelsorgerin in Ingolstadt. Im Kloster findet man sie oft mit einem Werkzeug in der Hand...

Lange kenne ich das Bedürfnis und die Sehnsucht nach einem tiefen, von echter Begegnung mit Gott geprägten Leben. Auch trage ich lange schon die Ahnung in mir, dass mein Leben durch Beten eine neue Dimension und Tiefe erlangt. Oft habe ich es probiert, mir jeden Tag Zeit zu nehmen, mir bewusst am Beginn oder Ende des Tages einige Minuten zu gönnen, in denen ich bete, vor Gott da bin, mein Leben vor ihn hintrage. Aber immer wieder habe ich nach einer Woche angefangen, diese regelmäßigen Zeiten zu vernachlässigen, obwohl ich merke wie gut sie mir tun. Allein scheint es für mich fast unmöglich, mich regelmäßig ins Beten einzüben. Das ist mit ein Grund, warum ich jetzt in Ingolstadt in unserer geistlichen Gemeinschaft lebe.

Wir beten dreimal am Tag: In der Frühe und mittags in der Hauskapelle und abends zusammen mit anderen Gläubigen in der Kirche. Am Morgen fangen wir den Tag an mit Stille und kurzen Texten aus der Heiligen Schrift. Wenn ich in der Frühe aufwache und weiß, dass da auch noch andere Leute in der Kapelle sitzen und wir gemeinsam eine halbe Stunde beten, fällt das Aufstehen gleich viel leichter. Es sind mit mir noch

Eva Kell

andere unterwegs, und doch geht jeder seinen eigenen Weg. In den Tag hineinzugehen mit Stille und Sammlung gibt eine ungeheure Kraft und Gelassenheit für alles, was an diesem Tag kommt. Ich kenne viele Gebetsformen, aber das einfache Sitzen in Stille ist für mich ein besonderer Schatz geworden. Allein wenn ich am Morgen die Kapelle betrete, mich auf meinen Platz am Boden setze und eine gute Haltung einnehme, tauche ich schon in die Welt der Stille ein.

Ich möchte die zwanzig Minuten Dasein vor Gott mit einem See vergleichen. Gedanken, Wortfetzen, Bilder schwirren mir unruhig durch den Kopf. Sie sind für mich wie ein vom Wind gepeitschter See. Von allen Seiten kommen Wind und Wellen und wühlen das Wasser bis auf den Grund auf. Je mehr ich zur Ruhe komme und die Gedanken loslasse, sie einfach vorbeiziehen lasse, ist es, als würde sich der See glätten. Nur noch ein leiser Windhauch streicht über ihn. Immer mehr klärt sich das trübe Wasser. Alles sinkt nach unten und setzt auf den Grund. Ich gelange immer tiefer, zu tieferen Schichten. Je weiter ich mich und meine Gedanken loslasse, erkenne ich, dass im Grunde alles gut ist. Alles ist in Gott geborgen. Vieles, was vorher so wichtig war, beginnt sich zu relativieren. Ich gelange immer mehr zum Eigentlichen. Das Licht der Sonne dringt immer tiefer bis auf den Grund des Sees, bis das Wasser rein und klar ist wie eine lebendige Quelle.

Im schlichten Dasein vor Gott erfahre ich seine Nähe und das genügt. Das ist für mich Beten. Für mich ist das, was ich mit dem Bild des Sees zu beschreiben versucht habe, ein Übungsweg, ein Einüben in eine Haltung, die meinen Alltag prägt. Manchmal erahne ich den klaren Grund des Sees, manchmal bleibe ich stecken an der aufgewühlten Oberfläche. Mit Hilfe unserer Gemeinschaft kann ich in Geduld und Gelassenheit immer wieder neu anfangen. Vielleicht nur deshalb, weil ich von Gott eine leise Ahnung verspüre und eine tiefe Sehnsucht.

Eva Kell („Kontakte“, Nr. 14/1999)

► Beruhigenderes als zu üben. Am besten zeigt sie ihre Gefühle in der Musik, natürlich hat sie außerdem noch eine fast zehnjährige Erfahrung. Ihre Erfahrungen teilt sie auch anderen mit. Es ist wirklich interessant, eine Meinung zu hören, von einer noch so jungen, aber auch schon in der Musik erfolgreichen Person.

Erfahrungsbericht

einer jungen Pianistin, Diana Brekalo, 14 Jahre, aus der Region Stuttgart, Teilnehmerin von „Jugend musiziert“ 1999:

- Ich empfehle wirklich jedem, der relativ gut spielt, am Wettbewerb „Jugend musiziert“ teilzunehmen, denn es lohnt sich.
- Man sammelt viele positive Erfahrungen und man kriegt immer mehr Lust, die Musik zu genießen.
- Auf jeden Fall sollte man nicht enttäuscht sein, wenn seine Erwartungen nicht erfüllt werden. Nur das eine zählt: Mitmachen ist alles!
- Was ich sonst so toll finde ist, dass man sehr viele prominente Leute kennenlernen, wie z.B. Anette Schavan, Iris Magdowski, Wolfgang Schuster..., denn

das behält man ein ganzes Leben in Erinnerung.

- Die Erfahrungen finde ich auch ganz toll, denn da habe ich z.B. einen Brief von Erwin Teufel gekriegt, wie stolz er auf mich sei, dass ich das Bundesland (Baden-Württemberg) toll vertreten hätte. Da wird man ja dann selber stolz auf sich, denn nicht jeder macht an so einem tollen Wettbewerb mit.
- Was man aber auf jeden Fall nicht vergessen darf ist, dem Lehrer oder der Lehrerin für den Erfolg zu danken. Den Eltern natürlich auch, denn die haben mich auch immer unterstützt. ■

Ehe – ein Bund fürs Leben?

Der Name Glynn Wolfe ist im Guinness-Buch der Rekorde nachzulesen, denn dieser Amerikaner war insgesamt 29 Mal verheiratet. Eine seiner Ehen wurde zum Beispiel deswegen geschieden, weil seine Frau seine Zahnbürste benutzte. Er starb mit 88 Jahren einsam in einem Pflegeheim, niemand kümmerte sich um ihn. Ein Single im Alter, trotz vieler Beziehungen.

Besonders in hochentwickelten Ländern steigt die Zahl der Ehescheidungen. So ist nach Angaben des Statistischen Bundesamtes in Wiesbaden die Zahl der Ehescheidungen in Deutschland im vergangenen Jahr um 2,5 Prozentpunkte auf 192 438 gestiegen und hat somit einen neuen Höchststand erreicht.

Als Grund für die steigende Zahl der Ehescheidungen nennen Soziologen u.a. die häufigere Berufstätigkeit und die damit einhergehende finanzielle Unabhängigkeit der Frauen. Tatsächlich sei die Zahl der scheidungswilligen

Frauen seit der Reformierung des Scheidungsrechts im Jahre 1977 stetig gestiegen.

Noch immer gilt, dass in Deutschland Ehen in Städten häufiger geschieden werden als auf dem Land. Grund dafür ist nach Meinung von Soziologen, dass auf dem Land die Religiosität und der soziale Druck größer seien.

Zu Trennungen neigten auch Partner, die nicht kirchlich getraut seien, die keine gemeinsamen Kinder und kein gemeinsames Wohneigentum haben.

Während die Zahl der Scheidungen steigt, sinkt die Zahl der Eheschließungen. Heirateten im Jahr 1950 in Deutschland noch 750 452 Paare, waren es im vergangenen Jahr nur noch 417 375. Warum verzichten immer mehr Menschen auf den Eheband?

Heute werden Eigenständigkeit und Entfaltung großgeschrieben, was als positive Entwicklung zu bewerten ist, was aber auf der anderen Seite unser Zusammenleben mit (einem) anderen

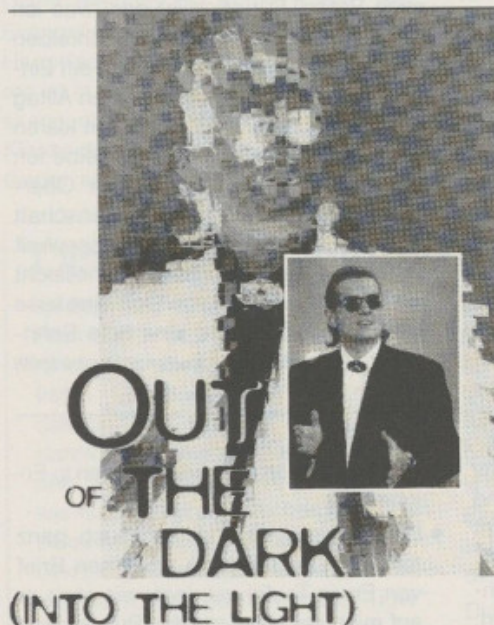
Menschen immer schwieriger werden lässt.

Eine häufige, aber sicher nicht so ernst gemeinte Aussage lautet: „Je mehr Menschen ich kenne, desto mehr liebe ich meinen Hund.“ Eine ebenso nicht so ernstzunehmende Gegenfrage müsste dann lauten: „Was wird der Hund einmal mit dir tun, wenn du wirklich auf den Hund gekommen bist?“

Für viele ist heute der Schritt zu einer Ehe ein Wagnis. Viele „trauen“ sich erst garnicht, dieses Risiko auf sich zu nehmen und anstatt den Bund fürs Leben einzugehen, bleiben sie lieber allein – aber unabhängig.

Die Ehe ist nicht mehr wie einst, der Hafen, aus dem man entweder mit vollen Segeln sicher ausfährt oder aber darin vor Anker liegt und verrostet. Sie ist zu einer Fahrt auf offenem Meer geworden, bei der beide Partner zu höchster Wachsamkeit und tiefer Verantwortung verpflichtet sind, damit das Schiff überhaupt flott sein will.

Antonia Tomljanović-Brkić

Falco, Out of the dark
(into the light)
© George Glueck
Musik GmbH

Falco. Foto: dpa

*Ich krieg von Dir niemals genug,
Du bist in jedem Atemzug,
alles dreht sich nur um Dich,
warum ausgerechnet ich?*

*Zähl die Stunden, die Sekunden,
doch die Zeit scheint still zu stehen,
hab' mich geschunden, gewunden,
laß' mich gehen.*

*Was willst Du noch, willst du meine Tage zähl'n
warum mußt du mich mit meiner Sehnsucht quäl'n
Deine Hölle brennt in mir,
Du bist mein Überlebenselixier.*

*Ich bin zerrissen, wann kommst Du
meine Wunden küssen?*

Chorus

*Out of the dark
(hörst du die Stimme, die Dir sagt)*

*Into the light
I give up and I close my eyes*

*Out of the dark
(hörst Du die Stimme, die Dir sagt)*

*Into the light
I give up and you'll waste your tears to the night.*

*Ich bin bereit, denn es ist Zeit
für unseren Pakt für die Ewigkeit.*

*Du bist schon da – ganz nah.
Ich kann Dich spüren,
laß' mich verführ'n, laß' mich entführ'n.
Heute Nacht zum letzten Mal ergeben
Deiner Macht.*

*Reich mir die Hand mein Leben – nenn' mir den Preis
ich schenk Dir gestern, heut' und morgen,
und dann schließt sich der Kreis,
kein Weg zurück, das weiße Licht kommt näher,
Stück für Stück – will mich ergeben.*

Muß ich den sterben, um zu leben?

STUTT GART

Nezaboravni izlet u domovinu

Nakon sedmodnevnoga boravka u domovini, stotinu mladih Hrvata okupljenih u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Stuttgartu, koja odnedavno nosi ime blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, vratilo se u Stuttgart s mnogo dojmova. Riječ je o tradicionalnom jesenskom putovanju, a mlade su u zavičaje njihovih roditelja i djedova vodili fra Marinko Vukman i časna sestra Nevenka Tadić. Kad ne bi bilo HKM i agilnih svećenika u Stuttgartu, mnogi mladi Hrvati rođeni u tom dijelu Njemačke sigurno ne bi nikad upoznali toliko gradova, povijesnih spomenika, kulturne baštine i ljepota Hrvatske.

Humanitarni susreti

Njihovo putovanje proteklo je u jačanju vjere, radosti, dobrotvornim susretima i upijanjem kulturne baštine jer su bili na izvorima povijesti, vjere i kulture hrvatskog naroda. Posjetili su Zvonimirov grad – Knin – bili su na Plitvičkim jezerima, razgledali Dioklecijanovu palaču i Split, crkve i spomeničko blago Trogira, saznali sve o povijesti Sinja, čudotvorne Gospe Sinjske i hrabroj obrani Sinjana pred najezdom turskih osvajača 1715. godine. Nakon grada alkara mladi su uživali u brodskoj vožnji prema Braču i Hvaru, a nakon Makarske putovanje su nastavili do Medugorja gdje su bili na svetoj misi.

Na svakom koraku bili su lijepo primljeni, a posebno će im ostati u pamćenju njihovi humanitarni susreti koje su imali u Vrlici. Tamo su posjetili Zavod za

Novi hrvatski katolički centar u Stuttgartu (Zentrum) „Alojzije Stepinac“ otvorio je 17. 10. 1999. prelat Jürgen Adam. Uz njega su stuttgarski svećenici: fra Marinko Vukman, fra Ivan Čugura i fra Petar Klapež

rehabilitaciju djece i mladeži, u kojem se nalazi 150 štićenika, i predali im svoje darove. To isto učinili su i u domu za mladež sa smetnjama u razvoju u Omišu, gdje o mladima skrbe časne sestre.

Kraj putovanja bio je posvećen Zagrebu i boravku u Tomislavovu domu. Ono što su često čitali ili vidjeli na televiziji sada su mladi iz Stuttgarta i doživjeli. Na Medvedgradu su na Oltar domovine položili vijenac i molili za sve poginule i stradalnike u hrvatskoj povijesti, a posebice one iz Domovinskog rata.

Susret u HMI

Nakon toga su bili u zagrebačkoj katedrali gdje ih je toplim riječima dobrodošlice pozdravio pomoćni biskup zagrebački Josip Mrzljak. Zajedno s mladeži biskup je molio nad otvorenim grobom blaženoga kardinala Alojzija Stepinca. Podsjetio je mladež na dolazak

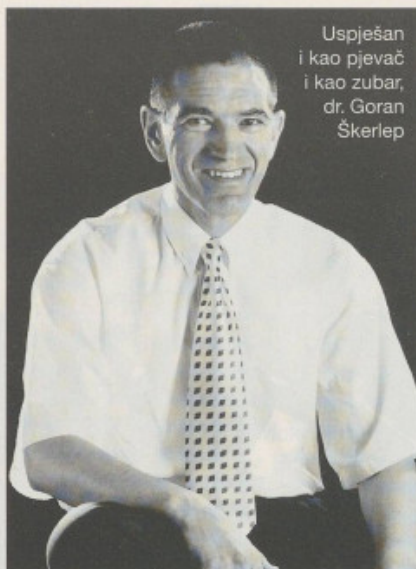
Svetoga Oca u Hrvatsku i proglašenje kardinala blaženim 3. listopada prošle godine u hrvatskom svetištu Majke Božje Bistričke. Govorio im je o mučeništvu i zatočeništvu kardinala rekavši kako mu je i sam kao dječak bio ministrant u Krašiću. Na kraju boravka u Zagrebu hrvatska je mladež imala ugodan susret u Hrvatskoj matici iseljenika. Tu su ih pozdravili ravnatelj Ante Beljo, Silvija Letica, voditeljica odjela za školstvo, i Srebrenka First-Šeravić, voditeljica Odjela za folklor. U Hrvatskoj matici iseljenika mladi su doznali sve o ljetnim školama i nastavku redovnoga školovanja u domovini, a Ante Beljo je poručio roditeljima učenika da se što prije vrate u domovinu jer za sve ima posla. Rekao je također da su se mnogi mladi Hrvati nakon završetka studija u svijetu, ili pak oni koji su se školovali u domovini a rođeni su u inozemstvu, uspjeli zaposliti u domovini.

Studijsko putovanje mladih Hrvata iz Stuttgarta primjer je kako se na izvorima kulture, baštine i vjere, mogu jačati hrvatski korijeni jer je riječ o mladeži koja je uvelike asimilirana u njemačko društvo i sada je teško predvidjeti koliko će se njih u zrelijim godinama vratiti u domovinu.

Milan Sigetić

Mladi iz Stuttgarta molili su s biskupom Mrzljakom na grobu blaženoga A. Stepinca u zagrebačkoj katedrali

Uspješan
i kao pjevač
i kao zubar,
dr. Goran
Škerlep

MANNHEIM

Niz zanimljivih predavanja i koncert

Kanada, jezikoslovac i književnik. Prikazujući povijesni okvir razvoja, koji je na specifičan način uvjetovao razvoj jezika u Bosni i Hercegovini, Grubišić je izdvojio tri jezična govorna područja: hrvatsko, srpsko i bošnjačko. „Bošnjački jezik zapravo ne postoji budući da još nema razvijenu vlastitu književnu normu (sintaksa, gramatika...). Stručni moderator bio je prof. dr. Josip Matešić, profesor na sveučilištu u Mannheimu.

Prof. Vinko Grubišić od 1975. živi i radi u Kanadi, gdje je predavao i hrvatski jezik. U okvirima kanadskog multikulturalizma priredio je i školske programe za hrvatski jezik na srednjoj školi. Od 1998. profesor je na Katedri za hrvatski jezik i kulturu na sveučilištu Waterloo u Kanadi, prvoj katedri za hrvatske studije u Sjevernoj Americi.

Koncert dr. Škerlepa

Dana 26. rujna u prostorijama HKM Mannheim solistički koncert održao je dr. Goran Škerlep, stomatolog, pjevač zabavne glazbe, koji onedavno pjeva i duhovnu glazbu.

Od 1975. godine, kad je na festivalu zabavne glazbe SPLIT 1975. pjevao „Kuća puna dice“ dr. Škerlep neumorno pjeva na festivalima (Split, Zagreb, Subotica, Šibenik...), a također snima i kasete i CD.

Nema sumnje da Goran posjeduje iznimno raskošan tenor, koji s lakoćom pjeva zabavnu glazbu, dalmatinske šansone, talijanske kancone.

Goran je otpjevao 16 pjesama (zabavnih i duhovnih). Kao gošća nastupila je mlada pjevačica Melani Nekić. Koncert je završio pjesmom „O sole mio“, koja je pokazala domete vokalnog pjevanja te veliki raspon i snagu Goranova glasa.

I prošle i ove godine Goran je nastupao u Splitu, Šibeniku, Korčuli a da je njegovo pjevanje sve prisutnije i u medijima, mogli smo se u zadnje vrijeme nekoliko puta uvjeriti gledajući ga na malim ekranima. Iako pjeva preko 25 godina, osjeća se kao na početku: pun energije i dobre volje. Inače, dr. Škerlep također je član mješovitog zbora Misije Mannheim.

I. Ž

MARIENTHAL/WIESBADEN

Susret ministranata

U subotu, 23.10.1999. okupilo se 60-ak ministrantica i ministranata sa svojim župnicima i pastoralnim djelatnicima iz misija Offenbach/M, Rüsselsheim, Mainz i Wiesbaden, u marijanskom svetištu Marienthal, nedaleko Wiesbadena.

Ovaj pohod Marijinoj dolini započeli smo molitvom križnoga puta, koju su predvodili ministranti, a potom smo se našli u hodočasničkoj crkvi gdje smo slavili sv. misu koju je predvodio fra Nediljko Norac Kevo, župnik u Offenbachu, uz asistenciju fra Petra Vučemila, župnika iz Mainza. Poslije tjelesne okrepe u Eltville, uputili smo se brodom preko Rajne, na Rohusberg

kod Bingena, na lijepu zelenu travu, gdje su naši ministranti odmjerili svoje nogometne sposobnosti. Najboljom se poka-

zala ekipa iz Mainza. Zahvaljujemo dragom Bogu za ovo doživljeno zajedništvo i za radost naših ministranata.

Z. Orlović

Susret hrvatskih ministranata s područja Rajna-Majna u Marienthalu

BERLIN

U ritmu glavnoga grada

Nuncijature i veleposlanstvo RH. Koncert „Lire“. Slavonska večer. Izložba „Pinte“.

• Počela gradnja nuncijature

U Berlinu je 30. rujna svečano blagoslovljen kamen temeljac za nuncijaturu što će se graditi u Lilienthalstraße pokraj bazilike sv. Ivana, na granici između Kreuzberga i Neuköllna. Kamen temeljac blagoslovio je apostolski nuncij, nadbiskup dr. Giovanni Lajolo, kazavši da će „nuncijatura uvijek biti otvorena kao mjesto susreta, njegovanja mira i prijateljstva među narodima“. Gradnjom nuncijature prestaje svađa koja se vodila dvije godine radi gradnje nuncijature na mjestu na kojemu je trebalo maknuti 14 stabala i travu za zečeve. Za nuncijaturu su bili njemački katolici Kreuzberga, a u potpisima „za“ nuncijaturu sudjelovali su i mnogi hrvatski katolici koji svake nedjelje slave svetu misu u St. Johannes bazilici. Oko 150 stanara protivilo se izgradnji nuncijature. Na sam dan blagoslova temeljnog kamena bile su prisutne jake policijske snage uokolo, a dva policajca na konjima cijelo vrijeme kružili su oko zgrade stanara koji su se bunili protiv izgradnje nuncijature. Zgrada nuncijature treba biti dovršena u prosincu 2000. godine, a stajat će 15 milijuna maraka. U Berlinu je već jednom bila nuncijatura, od 1924. u diplomatskoj četvrti Tiergarten, ali je 1945. srušena u bombardiranju.

Kod svečanog blagoslova kamena temeljca govorili su još: Eberhard Diepgen, gradonačelnik Berlina, zaželjevši svaki Božji blagoslov, te čuvanje kršćanskih vrednota u višemilijunskom Berlinu; dr. Karl Lehmann, biskup Mainza, i predsjednik Biskupske konferencije Njemačke, govoreći o povijesti nuncijature u Njemačkoj; te Georg kardinal Sterzinsky, nadbiskup Berlina, koji je između

ostalog kazao da će ubuduće „Crkva u Berlinu biti prisutna ne samo po crkvama i župnim zajednicama nego i po ovoj nuncijaturi, a svi skupa trebamo se izgrađivati na zaglavnom kamenu koji je Krist“.

• „LIRA“ oduševila

Mješoviti pjevački zbor „LIRA“, koji je osnovan prije 45 godina u okviru Židovske općine u Zagrebu, izveo je 6.10. koncert u HKM, a u organizaciji Veleposlanstva RH, HKM (koja ove godine slavi 30. obljetnicu postojanja) i Židovske općine Zagreb. Na programu su bile poznate skladbe hrvatskih i svjetskih autora, židovske i crnačke duhovne pjesme, te obrade za zbor i tambure poznatih hrvatskih folklornih napjeva. Dugotrajni pljesak bio je još jedno priznanje zboru koji je nastupio u gotovo svim europskim državama, SAD, Kanadi i Izraelu. Dirigent Tomislav Uhlik dostojno je naslijedio hrvatskog skladatelja i dirigenta Emila Cosseta koji je vodio zbor punih 40 godina. Riječ zahvale zboru i njegovom predsjedniku gosp. Michaelu Montilju izrekla je dr. Zdenka Weber, zadužena za kulturu pri Veleposlanstvu RH u Berlinu.

• Slavonijo, ponovno si naša

U dvorani HKM u subotu 9. listopada proslavljena je humanitarno-zabavna večer pod geslom „Slavonijo ponovno si naša, puna žita, dukata i snaša“. Gosti večeri, što ju je organiziralo HKD „V.F. Mažuranić“ iz Berlina, bili su KUD „Stari Jankovci“, a nastupio je i djevojački zbor „Cesarice“ HKM Berlin pod vodstvom s. Fabiole Bobaš. Tamburaši i folkloriši Starih Jankovaca pjevali su i plesali za obnovu svoje crkve Uznesenja

nja B.D.M. u Starim Jankovicima, koja je sagrađena 1780. godine, a tijekom agresije je znatno oštećena i devastirana zajedno sa zvonikom koji je pogođen

s tri neprijateljska projektila 23. rujna 1991. Članovi KUD-a „Stari Jankovci“ bili su lijepo primljeni od hrvatskih obitelji u Berlinu, pa su u nedjelju 10. listopada na rastanku s obiteljima koje su ih primile na prenočište, zaželjeli uzvratni posjet u Starim Jankovicima. Predsjednica HKD „V.F. Mažuranić“ Ana Wegener zahvalila im je za lijepe trenutke druženja s našim ljudima u tuđini, te je ispred društva dala novčani prilog za župu Stare Jankovce što je prikupljen dobrovoljnim prilozima, te prodajom jela i pića.

• Hrvatski slikari u Berlinu

U organizaciji „PINTA“ – udruge za očuvanje, obnovu i korištenje kulturnog blaga, te Veleposlanstva RH u Berlinu, u subotu 6. studenoga, u velikoj dvorani HKM, otvorena je izložba 21 slikara sjeverozapadne Hrvatske koju je otvorila dr. Zdenka Weber. Na otvorenju izložbe bili su iz Hrvatske: dr. Željko Bajza, tajnik udruge „Pinta“, dipl. ing. Želimir Hitrec, župan Krapinsko-zagorski; dr. Vesna Filipović Hitrec, dogradonačelnica grada Krapine; Dragutin Burek, načelnik općine Bedekovčina, dr. Ivo Martinić, i Mario Harapin, radijski novinar iz Zagreba.

Sve prisutne pozdravio je domaćin, voditelj HKM fra Jozo Župić, izrazivši radost što se u proslavi 30. obljetnice djelovanja Misije, tijekom godine mnogo toga lijepoga dogodilo na religioznom i kulturnom planu. O djelovanju „PINTA“ govorio je dr. Željko Bajza, izrazivši želju da ova putujuća dobrotvorna prodajna izložba koja će biti otvorena do Božića, pobudi interes ne samo kod Hrvata u Berlinu, nego i kod Nijemaca i svih drugih, kako bi prodajom slika „PINTA“ mogla nastaviti rad na obnovi sakralnih objekata.

U programu otvaranja izložbe nastupili su mladi gitaristi HKM, zbor mladih pod vodstvom s. Fabiole i misijski VIS „Oprez“. Za sve prisutne upričen je domjenak u misijskoj dvorani.

Jozo Župić

Zbor „Lira“ u dvorani HKM u Berlinu

NICA / FRANCUSKA

Duhovna obnova i krizma

Vjernici HKM Nica pripremaju se za proslavu Velikoga jubileja 2000. g. od rođenja Gospodina našega Isusa Krista, želeći bolji i sretniji i obnovljena duha ući u novo tisućljeće. Za to smo se pripremali i obavili duhovnu obnovu od 8. do 12. rujna.

Duhovna razmatranja izlagao nam ja msgr. Lovro Cindori, župnik hrvatskog nacionalnog marijanskog svetišta Marije Bistrice, uz suradnju vlč. Josipa Čukmana, župnika zlatarskog. Vrhunac ove naše duhovne obnove doživjeli smo 12. rujna pod sv. misom u 11 sati u Nici.

Požeški biskup dr. Antun Škvorčević, u pratnji svoga tajnika, podijelio je sakrament sv. potvrde dvadesetpetorici krizmanika. U toj su grupi bili mladi od 14. g., mladi zreli za brak, muževi i žene u dobi sve do 60 godina. Biskup je zanosno propovijedao kako je čovjek bez

Božjega Duha nesretan čovjek, bilo kao član obitelji ili član naroda.

Na početku svete mise dvoje krizmanika pozdravili su biskupa, a potom je misionar vlč. Stjepan Čukman pozdravio biskupa, prisutne svećenike, krizmanike, roditelje, njihove kumove te sve prisutne.

Poslije svete mise su svi prisutni dobili prigodne sličice kao uspomenu. Odbornici, vijećnici Misi-je, su pripremili svečani objed u čast biskupa, krizmanika, svećenika i svih koji su željeli doći. Nakon ukusne okrepe zaorila se pjesma.

Stjepan Čukman

Krizmanice i krizmanici HKM Nica (Francuska) s biskupom Škvorčevićem, župnikom Čukmanom i msgr. Cindoriem

LINDENHOLZHAUSEN

Hrvatska pjesma i ples na 4. Harmonie-Festivalu 99

Na 4. internacionalnom folklornom natjecanju u Lindenholtzhausenu (Limburg) sudjelovala je i folklorna skupina iz misija Wuppertal i Essen pod umjetničkim vodstvom Stjepana „Pište“ Babli s pjesmama i plesovima iz Baranje.

„Harmonie-Festival“, koji se održava svakih šest godina, organizira natjecanje u konkurenciji zborova, orkestara i folklornih ansambala, poznat je po

svojoj izvanrednoj umjetničkoj prezentaciji i profesionalnoj organizaciji.

Hrvati iz Wuppertala i Essena imaju dugu tradiciju suradnje s ovim festivalom. Na prethodnom festivalu (prije 12 godina) nastupila je folklorna skupina iz Wuppertala s Podravskim plesom osvojivši 1. mjesto, a na prošlom (prije 6 godina) folklorna skupina iz Essena osvojila je tako 1. mjesto s Bunjevačkim

kolom i pjesmama; opet pod vodstvom g. Bablija.

Ove su se godine Hrvati predstavili ujedinenim simpatičnim ansamblom mladih iz Wuppertala i Essena i ostavili dobar dojam. Hrvatska folklorna skupina imala je 70-ak članova, te je bila jedna od najbrojnijih na festivalu. Uz ovogodišnju izuzetno oštru konkurenciju, među 30 folklornih ansambala iz raznih zemalja, zauzeli su izvrsno 6. mjesto. Nakon natjecanja ukazana im je čast da sudjeluju na svečanom večernjem koncertu zatvaranja festivala.

S. Peulić

BERLIN

Jelavić primio predstavnike hrvatske inozemne pastve

Predsjedavajući predsjedništva Bosne i Hercegovine Ante Jelavić primio je 28. listopada 1999. u hotelu „Palace“ u Berlinu fra Josipa Klarića, delegata za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj, i fra Antu Batinića, urednika „Žive zajednice“. U razgovoru su sudjelovali i dr. Jadranko Prlić, ministar vanjskih poslova BiH, mr. Anton Balković, veleposlanik BiH u Njemačkoj, Draženko Primorac i Dragan Čović.

Fra Josip Klarić izvijestio bosanskohercegovačke hrvatske političare o aktualnom stanju hrvatske inozemne pastve, te o naporima hrvatskih katoličkih misija da se za predstojeće mjesne izbore u BiH 2000. godine prijavi što više Hrvata iz BiH. Predsjedavajući Jelavić je zahvalio delegatu Klariću na svemu što misije čine za Hrvate u BiH te zamolio za još snažniju promidžbu i isticanje značaja predstojećih mjesnih izbora.

Ministar Prlić je također naglasio kako je za hrvatsku budućnost u BiH vrlo značajna veza s hrvatskom dijasporom.

Razgovor je protekao u ugodnom i srdačnom ozračju. Državno izaslanstvo BiH (tročlano predsjedništvo: A. Jelavić, A. Izetbegović, Ž. Radišić sa suradnicima) nalazilo se 28. i 29. listopada u službenom posjetu SR Njemačkoj, kad su ih primili ministar unutarnjih poslova O. Schilly, Johannes Rau, predsjednik SR Njemačke, Joschka Fischer, ministar vanjskih poslova, i kancelar Gerhard Schröder.

Podjela sakramenta krizme

Slavlje je započelo svečanom procesijom, točno u podne, u nedjelju uoči blagdana sv. Franje Asiškoga. Povorku krizmanika prema crkvi sv. Petra u Oberhausenu prate svećenici o. Stjepan Mikulan i o. Bernard Rubinić. U sredini, s biskupskim štapom u ruci, fra Hill (valjda Mihael) Kabashi, bosanski franjevac s Kosova, sada biskup u Albaniji. Orgulje svečano bruje. Pred svetištem pozdrav domaćeg župnika g. Pluskote, potom krizmanice Betine, uz buket cvijeća kojeg biskupu predaje Dragica. Biskup zahvaljuje na lijepom prijemu, na cvijeću i prigodi susreta s 31 mladim, koje će za koji trenutak osnažiti pečat dara Duha Svetoga.

Nakon biskupovih riječi ohrabrenja, nakon obnove krsnih obećanja, oni svi hrabro stupaju naprijed i otkrivaju, nude svoje čelo da ih pomaže biskupska ruka. Pjesma cijelog puka Božjeg: „Dodi, Duše Presveti“ ide za ovu zgodu. Pod

Krizmanice i krizmanici HKM Oberhausen s biskupom Kabashiem i župnikom Rubinićem

kraj misnog slavlja biskup dijeli blagoslovljene diplome i križeve za uspomenu. Krizmanici za sve uzvraćaju zahvalom. Krizmanica Anita to lijepo izražava u nekoliko riječi i napominje

da u ovom slavlju i radosti ovi krizmanici ne zaboravljaju na potrebe mladih biskupovog naroda u Albaniji i na Kosovu. Dragica daruje 1500 DM, dar svih krizmanika zajedno. Josip Vukadin

Gdje si Ti?

Jednoga dana, kada je Bog želio govoriti s čovjekom, čovjeka nije bilo. On se bio sakrio u grmlju, dolje, pokraj rijeke, jer je vidio da je bio mrtav. Zbog toga se sakrio od stida, pa zna se, jeo je sa stabla. A onda je čuo zov iz daljine, izdaleka, s one strane rijeke: „Gdje si ti?“ Otada postoji onostranost. Otada me Bog mora zvati, jer svatko je otada prvi, u grmlju skriveni, mrtvi čovjek, koji se od stida ne usuđuje izaći i otvoreno stajati na svjetlu. Ovostrano je otišlo, izgubilo se. Sad znam što to čujem, i otada znam tko sam. Ja sam ono što je svatko, prvi čovjek, koji čuje glas iz Edenskoga vrta, preko rijeke: „Gdje si ti?“

To je zov kojim svatko biva pozvan. Ja ga čujem. Zove me onaj isti zov s početka.

Silja Walter

Vjera živi od nade

Vjera je uvijek povezana i s opasnošću. Ona nije u prvom redu nešto što umiruje, nego nešto što duboko uznemiruje. To je zato što vjera živi od nade, od nade u otkupljenje, u spasenje.

Dieter Bauer

OBERHAUSEN

Krizmanički vikend

Dvadeset pripravnika za sakrament krizme HKM Oberhausen (Mülheim a.d. Ruhr, Bottrop) provelo je jedan vikend u Siegerlandu, u živopisnom mjestu Elkhäusen. Uz igru, šetnje po okolnim brdima i pjesmu našlo se vremena i za bližu pripravu slavlja sv. potvrde. Vlač. Jakov Grgić, mjesni župnik-misionar, također se našao spremnim doći i pozdraviti pripravnike. Održao

je i lijepo predavanje o sv. potvrdi. Ovaj susret smo završili sv. misom zahvalnicom u lijepoj kapelici kuće Marienberge. Ovakve susrete trebalo bi imati malo češće, rekli su svi mladi. Hvala Bogu, bit će ih još, jer nema ništa ljepše od zajedništva (ali bez mame i tate). Mi se znamo veseliti uz logorsku vatru i pržene kukuruze. Bilo je predivno, nezaboravno. Josip Vukadin

Krizmanice i krizmanici HKM Oberhausen na izletu

Piše:

Dragan Čuturić

Gdje je tvoja škola?

Nije krštena u Hrvatskoj katoličkoj misiji. Svećenik ih nije ni poznavao, ali već u prvom razredu Anita bi ostajala na satu hrvatskog jezika kojeg drži učitelj iz Hrvatske, a odmah nakon toga sata bio bi vjeronauk na hrvatskom. Tako je svećenik upoznao Anitu, a kasnije i njezine roditelje. Prijavili su je na prvu pričest s Hrvatima katolicima, premda je krštena u njemačkoj župi. Lijepo i radosno, radovao se svećenik što je mogao još jednom djetetu na materinskom jeziku govoriti o Bogu i njegovoj ljubavi prema svakom čovjeku. Anita ima brata, koji je „sve sakramente primio“ kod njemačkog župnika, ne druži se s Hrvatima, a roditelji mu grade kuću u Hrvatskoj i vikendicu u vinogradu. Lijepa je naša Hrvatska.

„Velečasni gospodine – reče nakon prve svete pričesti Anitina mama – mi ne znamo nikoga od Hrvata na cijelom ovom području, nismo se ni družili s Hrvatima, bilo je to opasno vrijeme, sada znamo samo Vas i hrvatskog učitelja, pozivamo Vas na ručak u gostionu „Lamm“...“

Nakon napornog dana svećenik bi posjetio, takav je ovdje već običaj godina, nekoliko obitelji. I njima je to prvima učinio na putu u drugo mjesto gdje slavi svetu misu poslije podne. Bio je to topao i sunčan listopadski dan. Neckarom su plovili veliki turistički brodovi s izletnicima.

Svećenik je poveo sa sobom i jednog mlađeg svećenika koji mu je pomagao prigodom prve svete ispovijedi i pričesti, jer se ovdje, takav je red, uvijek

za prvu svetu pričest ispovijede roditelji i krsni kumovi, pa i rodbina.

U gostioni „Lamm“ za ručkom je malo gostiju. Vlasnica gostione srdačno dočekuje goste. Odmah ih dovodi u drugi odjeljak koji je rezerviran za njih. Zaista, u gostioni samo učitelj i dvije njemačke obitelji s djecom, Anita s roditeljima i brat Boris. Marko, svećenik i prijatelj misionara, reče potihom: „Ovo nije normalno... pa gdje su ovi ljudi živjeli tolike godine da nemaju nikoga svoga, ni rodbine, ni starih prijatelja. Čuvaj se, stariji si i iskusniji, ali ovo nije dobro. Teško će se oni sada uklopiti u zajednicu Hrvata-katolika u tvojoj Misiji“. Misionar se samo osmjehnulo, pogledao ga i pozdravio srdačno „sve“ goste. Nijemcima rekao „gut“, sve je uvijek ipak samo „dobro“. Za ručkom, majka naše prvopričesnice je presretna, fotografira sve stotinu puta. Učitelj se tada bolje upoznao s misionarom, tek je došao, kasnio je šest mjeseci dok je „dobio papire“, pa na ovom području od Nove godine do svibnja i nije bilo nastave na hrvatskom jeziku. Govorio je da je išlo teško s administracijom, ali on je trebao doći, nije spomenuo što nije bilo škole tolike mjesece. To izgleda nije bilo važno spomenuti kod ovako obilata ručka.

Prošla pričest, Anita je prva među novim ministrantima, ali ne samo Anita nego i drugi koji god to žele. Ivan se prijavio. Taj sitni dragi dječak jedva je našao odijelo za ministriranje, bio je uporan, dolazio bi prvi, pa su oni manji od njega trebali čekati drugu nedjelju. Ivan ima još jednog brata i sestru, prognanici su

iz Bosne. Sestra im se rodila dan nakon prijelaza preko Save, a tata je još bio u Bosni dok nije Posavina propala. Anitina i Ivanova mama su se upoznale prigodom pripreme za prvu svetu pričest. Anka, majka i žena koja dolazi svekrvi i svekrvi s troje male djece, dala se na posao. Raditi i čistiti njemačke stanove i preživjeti. I oni su slavili prvu pričest, ali njihova gostiona bila je prepuna gostiju, a najviše izbjeglica iz Bosne, kojima je sve propalo osim zajedništva i kršćanskog druženja. Djece mnogo, djeca su imala svoj stol. Ivan je predmolio molitvu Očenaša i sve blagoslovio kao pravi i zreli kršćanin. U jednim novinama izišla je fotografija ovih siromašnih ljudi koji se ne boje djece i žele biti zajedno. Od toga dana počela je Anitina mama izbjegavati i ne govoriti s Ankom. U njezin život se uvukla velika ljubomora, a sada je još veća jer i mala Ika, koja se rodila dan po dolasku u Njemačku, čita molitvu vjernika. Ivan je podigne do ambona.

I Anita čita, ministrira, moli, ali to njezina mama ne razumije, jer se kasno „obrati“, tek u novim vodama, koje su često mutne za one koji ne znaju ili ne žele znati, da je Kristova ljubav vječna.

„Vi volite Iku – reče svećeniku, Anitina mama – i mi i moji su u crkvi, propovijedate tako kao da mi nemamo nikakve škole...“

U kojoj su školi bili naši vjernici u godinama bezbožnog komunizma: jedni u njihovoj, drugi u njemačkoj, oni odbačeni i progonjeni u školi Srca Isusova, koja sve odgaja, pa i kada se napušta ognjište, kada se gubi život, jer ta škola daje novi život, jer je položen za Darovatelja života... – reče svećenik sebi i svima u crkvi.

NOVO IZDANJE

Todesschreie aus Vernichtungslagern in Bosnien

Todesschreie aus Vernichtungslagern in Bosnien – Erlebnisbericht, Verlagsbuchhandlung Ulrike Šulek, Köln 1999, S. 173, DM 28,-

Knjiga počinje gotovo opisom okruženja u kojem je našega Matu iz mjesta Vrbanjci kraj Kotor Varoši, prosvjetnog radnika, zatekao rat. Slijedi prolom neba i zemlje, zatočenje, razdvajanje od obitelji i nezamislive muke. U logorima Keratem, Omarska, Manjača, Batković, Knin i Kamenica tijekom 13-mjesečnog zatočeništva susreće razne ljude, među logorašima, dakako samo Hrvate i Mus-

limane. Od novopridošlih logoraša doznaje za sudbinu Kotor Varoši, pokolj hrvatske mladosti na Kupresu, pad Jajca. U logoru susreće i upoznaje već poznate koljače i ratne zločince: Simu Drljaču, Duška Tadića, Miroslava Kvočku, Mladena Radića „Krkana“, Voju Kuprešanina i niz drugih, koje imenuje i iznosi svjedočanstva o njihovim zločinima. Tu i tamo zaikri i koji svjetliji

primjer ljudskosti, no to uglavnom ostaje zatomljeno orgijanjem smrti. Susret s UN-vojnici donio je samo novo razočarenje, nade u spas putem Međunarodnog Crvenog Križa također su se rasplinule, i tako dalje, i tako dalje. Mato je preživio. „Ne znam zašto“, kaže, „možda da svjedočim istinu!“

Knjiga ima 173 stranice i stoji 28,- DM + poštarina. Naručuje se kod: Verlagsbuchhandlung Ulrike Šulek, Bonner Str. 360, 50968 Köln, Tel.: 02 21/3 76 13 46, Fax: 02 21/34 38 38.

Marko Žarić

1999. – GODINA BARTOLA KAŠIĆA (1575.–1650.)

Tvorac prve hrvatske gramatike – 1604. godine

Mladi isusovac i svećenik Bartol Kašić s Paga sastavlja 1604. prvu gramatiku hrvatskoga jezika. Vrsni ispovjednik u bazilici sv. Petra u Rimu. Pisac prve hrvatske knjige o meditaciji i marijanskim svetištima. Vizitator kršćana pod turskom vlašću i diplomat. Prvi prevoditelj Biblije na hrvatski jezik. Standardizacija hrvatskoga jezika krenula od Kašića.

B. Kašić,
rad akadem.
kipara
Ivana Mirkovića

Ministarstvo prosvjete i sporta i Hrvatski državni sabor proglasili su školsku godinu 1998./99. godinom Bartola Kašića. Javnim pozivom svima izrazila se želja, da se tom hrvatskom velikanu i njegovom djelu dadne zaslužena pozornost. Tako se istriglo zaboravu prvog hrvatskog jezikoslovca, pisca gramatike, prevoditelja Biblije i rimskog obrednika, isusovca i pjesnika, a i odgovorilo se na podvale i presizanja istočnih susjeda, koji ne posustaju uvjeravati svijet „da smo mi, tobože, svoj književni jezik posudili od njih u drugoj polovici prošlog stoljeća“ (B. Puglenik).

Red je spomenuti da je obaranju te teze najviše pridonio isusovac o. Vladimir Horvat, subrat Kašićev ne samo po redu nego i po duhu i znanstvenom zanimanju za hrvatsko jezikoslovlje i kulturu. Bartol Kašić je zanimljiv danas i zbog svog iskrenog mirotvorstva, jer je kao znalac i prorok upozoravao i samu Svetu Stolicu, neka se čuva ratovanja s Turskom, jer se diplomatskim putem može više postići za dobro kršćana. To je naučio u Dubrovniku, čija je diplomacija bila u dobrim odnosima s Portom i od toga je imala koristi cijela Dubrovačka Republika. Današnja velebna izložba

Otomanske umjetnosti u Zagrebu najbolji je dokaz tome. Ovdje valja i spomenuti da je bivši nedemokratski sustav sustavno prešućivao u enciklopedijama, školskim priručnicima i u cjelokupnoj javnosti Bartola Kašića „objedinitelja raspršenog naroda hrvatskoga“.

Bartol Kašić rođen je 15. kolovoza 1575. u gradu Pagu na istoimenom otoku, od oca Ivana Petra i majke Ivanice, oboje plemićkog roda. Paški Kašići su stari i zaslužni hrvatski plemićki rod. U Pagu su Kašići pripadali gornjem, višem sloju vlastele. Bartol je rano ostao bez oca, pa se za njega i mladog mu brata Ivana brinuo ujak svećenik Luka Bogdančić. Osnovnu školu je pohađao u gradskoj latinskoj školi, a nastavio je školovanje u Zadru. Već tada se odlučio za svećeničko zvanje i stupio je u Družbu Isusovu.

U talijanskom Loretu, poznatom marijanskom svetištu, nastavio je školovanje od 1590. do 1593. Tu je susreo hrvatske studente iz raznih krajeva i u razgovorima s njima otkrio bogatstvo narječja i tako počinje njegovo zanimanje za hrvatski jezik. Za te tri godine boravka u Loretu bavio se i hrvatskim jezikoslovljem i dao se na pisanje razgovornog priručnika hrvatskog jezika. U rimsko sjemenište je došao 1593. i tu ostao do 1595. Te godine ulazi u isusovački novicijat. Za dvije godine novicijata i zatim kroz studij izradio je na temelju Petojezičnog rječnika Fausta Vrančića do 1599.

Hrvatsko-talijanski rječnik. Školovanje je nastavio u isusovačkom rimskom kolegiju. Krajem 1599. u rimskom je kolegiju osnovana Akademija ilirskog (hrvatskog) jezika, na kojoj Kašić počinje odmah predavati hrvatski. Za potrebe Akademije u Rimu počinje sastavljati **prvu gramatiku hrvatskog jezika** „*Institutiones linguae illyricae*“, koja je objavljena u Rimu 1604.

Za svećenika je zaređen 11. ožujka 1606. Na kraju studija je položio ispite

za ispovijedanje i odmah je imenovan hrvatskim ispovjednikom u bazilici sv. Petra, što je bila velika čast.

Djelovanje u Dubrovniku od 1609. do 1612. i 1. misijsko putovanje

Za vrijeme svog prvog boravka u Dubrovniku bavio se Kašić svećeničkim i profesorskim radom, a od 1612. do 1613. polazi na svoje prvo misijsko putovanje, i to „na konju iz Dubrovnika do Beograda s karavanom dubrovačkih trgovaca, odjeven i naoružan kao i oni“. Kao papinski vizitator obilazi kršćane pod Turcima u pratnji kojeg subrata ili vjernika. Vrativši se 1613. preko Dubrovnika u Rim, Kašić piše izvještaje o teškom stanju kršćana. Papi i kardinalima upućuje spomenice u kojima ih nagovara da s Turcima sklope mir, jer rat ne koristi nikome, a jako šteti tamošnjim vjernicima. O. Miroslav Vanino prvi ističe da i ti zanimljivi izvještaji i spomenice spadaju u Kašićevu književnu baštinu. U Rimu mu izlazi 1613. prva asketska knjiga „**Način od meditacioni**“.

Kašić potom boravi u Loretu od 1618. do 1620. U to je vrijeme nastala i njegova knjižica o Loretu i Trsatu, o marijanskim svetištima u tim mjestima. Knjigom „**Istoria Loretana**“ htio je Kašić potaknuti sunarodnjake na obnovu pobožnosti prema Bogorodici i njezinoj svetoj nazaretskoj kući.

Drugo misijsko putovanje od 1618.–1620.

Putovao je preko Dubrovnika u dijelove Bosne, te u Slavoniju i Srijem, pri čemu je u središtu njegove brige bilo i hrvatsko Podunavlje. Uz razne opasnosti on ponovno obilazi kršćane pod turskom vlašću i donosi im utjehu Božje riječi i sakramenata. U pismenim prijedlozima papi i kardinalima po povratku on daje preporuke za spas katolika u Turskom Carstvu. Predlaže da Sveta Stolica što prije uspostavi s turskim sultanom službene i prijateljske odnose, kao što to već imaju Francuska i Mlečani. Preporuča pregovore sa sultanom o utanačenju mira i prijateljstva, kako bi se mogla urediti crkvena uprava za katolike i poboljšati njihov položaj, vjerski i gospodarski.

Djelovanje u Dubrovniku od 1620. do 1633.

Uz brojne obveze predstojnika i upravitelja isusovačke škole te propovjednika i ispovjednika nalazi vremena i za pisanje. Krajem 1627. – godina nastanka Gun-

(Nastavak na slj. str.)

(Nastavak s 23. str.)

dulićeve „Dubravke“ – dovršio je Kašić prvu hrvatsku duhovnu tragediju u stihovima „Sveta Venefrida“. Oba pjesnika, Gundulić i Kašić, slave u svojim dramama slobodu.

Godine 1622. Kašić je počeo prevoditi Bibliju, i to sam. Najprije Novi zavjet, i to po dubrovačku. Cijelu Bibliju preveo je sam od 1631. do 1636. Zbog spletke i zavisti Kašićeva hrvatska Biblija nije ugledala svjetlo dana do naših dana. Krug oko njemačkog profesora slavistike u Kölnu pokrenuo je izdavanje serije „Biblica slavica“. U njoj je počeo objavljivati slavenske Biblije, među kojima je i Kašićeva „Biblija“ zauzela dolično mjesto (u priredbi dr. Ivana Goluba).

Jesen života u Rimu od 1633. do 1650.

Poslije Uskrsa 1633. Kašić je napustio Dubrovnik i došao u Rim, gdje je živio i djelovao do smrti 1650. Opet je preuzeo dužnost hrvatskog ispovjdnika u bazilici sv. Petra. U Rimu je do 1636. završio ponovni prijevod cijele Biblije, koji je sam započeo 1631. u Dubrovniku. Ispravnost Kašićevih jezikoslovnih radova potvrdio je tajnik Propagande Francesco Ingoli, koji je 1634. zamolio Kašića za prijevod „Rituala rimskog“. Taj zahtjevan posao dovršio je Kašić uz financijsku pomoć samog pape Urbana VIII. godine 1640. Taj liturgijski obrednik bio je u Hrvatskoj u uporabi do 1929. On je u ona teška vremena, a i kasnije, „objedinjavao bogoslužnim jezikom, nesrećom vremena raspršeno i razjedinjeno tijelo naroda hrvatskoga.“

O. Vladimir Horvat navodi u svojem djelu „Bartol Kašić i četiri stoljeća hrvatskog jezikoslovlja“ sljedeću dogodovštinu: „Kad sam, prije nekoliko godina, jednom poznatom beogradskom jezikoslovcu

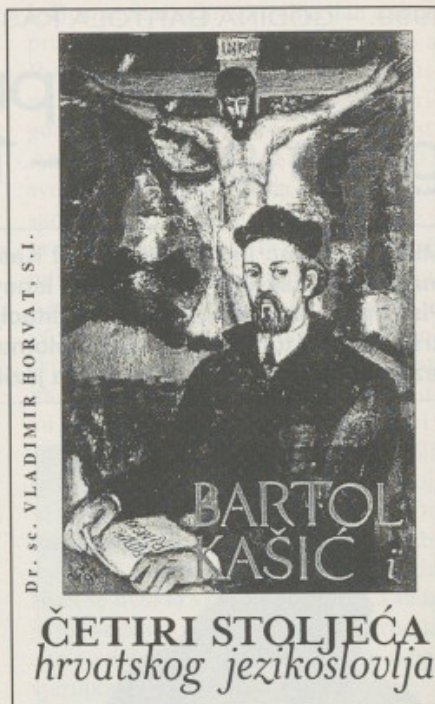
dao u ruke Kašićev „Ritual“, pažljivo ga je listao i sa zanimanjem čitao. A onda me značajno pogleda i iznenađeno reče: „Pa to je zapravo vaš današnji hrvatski književni jezik. A što ste vi onda dobili od Vuka Karadžića?“ „Hvala na pitanju“, odgovorih. Ali, kao što sami vidite, zapravo ništa.“

Kašićev prilog standardizaciji hrvatskog jezika

Proces standardizacije (objedinjavanje jezične norme) hrvatskog književnog jezika bio je prema o. Horvatu dugotrajan. Prvi vid tog objedinjavanja jest književna praksa. Ona je upotrebljavala čakavski, kajkavski i štokavski tip književnog jezika. Juraj Mulih je pisao na sva tri tipa, a drugi su stvarali hibridni tip. Treću mogućnost – jedan tip jezika – koristio je Bartol Kašić. To je drugi vidik: znanstvena standardizacija kroz jezikoslovnu refleksiju. Time se bavi suvremena sociolingvistika. Ona u procesu standardizacije razlikuje 10 faza, ali je dovoljno, da se ostvari prvih pet:

1. selekcija, 2. deskripcija, 3. kodifikacija, 4. elaboracija, 5. akceptuacija. Uloga Bartola Kašića u procesu standardizacije hrvatskog jezika prema o. V. Horvatu:

1. Premda je rođen kao čakavac, za književni jezik izabrao je općenitije narječje – štokavsko. Kašić je time obavio selekciju.
2. Napravivši prvi sistematski popis riječi u Hrvatsko-talijanskom rječniku 1599. on je izvršio deskripciju.
3. Time što je otkrio odnose među riječima i oblicima i zakonitosti njihove upotrebe, i prikazao ih 1604. u prvoj gramatici hrvatskog jezika „Institutiones linguae Illyricae“, Kašić je obavio kodifikaciju.

Naslovnica knjige dr. V. Horvata

4. U dvadesetak svojih djela, a osobito prijevodom čitave Biblije 1622. i „Rituala Rimskog“, Kašić je proveo elaboraciju tog jezika.
5. Kašićev prijevod „Rituala rimskog“, koji je od 1640. do 1929. služio kao službena liturgijska knjiga u svim hrvatskim krajevima, i kod svećenika latinaša i glagoljaša, doživio je akceptuaciju toga izabranog jezika.

Dakle, pomnom analizom ustanovio je o. Horvat, da je prve tri faze standardizacije hrvatskog književnog jezika prvi proveo mladi Bartol Kašić, i to upravo nabrojenim redom. Dvije sljedeće faze proveo je Kašić svojim kasnijim djelima, osobito „Ritualom rimskim“.

Jura Planinc

ISPRAVAK

Izložbu otvorio konzul Lukanović

U Vašem rado čitanom listu „Živa zajednica“ 10/99, na str. 21, u rubrici vijesti-Stuttgart, u kojoj ste izvještali o otvorenju izložbe fotografija pod nazivom „Bit ćete mi svjedoci“ u HKM Stuttgart, u posljednjoj rečenici objavljen je krivi navod. Naime, izložbu je sam otvorio gosp. generalni konzul RH u Stuttgartu Ilija Lukanović te tom prigodom održao nadahnut prigodan govor. Događonačelnik grada Zagreba gosp. Vjekoslav Križanec nije mogao doputovati.

S poštovanjem,

U ime organizatora
Biserka Možar

Kalež moga života

Ne postoje dva jednaka života. Često uspoređujemo svoj život s drugima, kako bismo obrazložili je li naš život bolji ili gori od njihova. Ali takve usporedbe malo nam pomažu. Mi moramo živjeti svoj vlastiti život a ne nečiji drugi. Mi moramo držati svoj kalež. Moramo imati hrabrosti kazati: To je moj život, život koji je meni darovan. Taj život moram živjeti, onako kako mogu.

Imam samo jedan život. Nitko ga drugi ne živi niti će ga ikada živjeti. Imam svoje vlastito podrijetlo, svoju vlastitu obitelj, svoje vlastito tijelo, svoj vlastiti značaj, svoje vlastite sposobnosti, svoje vlastite prijatelje, svoj vlastiti stil, razmišljanja, govorenja, djelovanja – da, moram živjeti svoj vlastiti život i ne mogu ga prenijeti ni na koga drugog. Ja sam sam, jer postojim samo jednom.

Henri J. Nouwen

ÜBERSETZUNGSBÜRO MARIJAN MAJIĆ (M.A.) BDÜ

Vaš tumač i prevoditelj mr. Marijan Majić

Landgrafenstraße 11
60486 Frankfurt (Bockenheim)

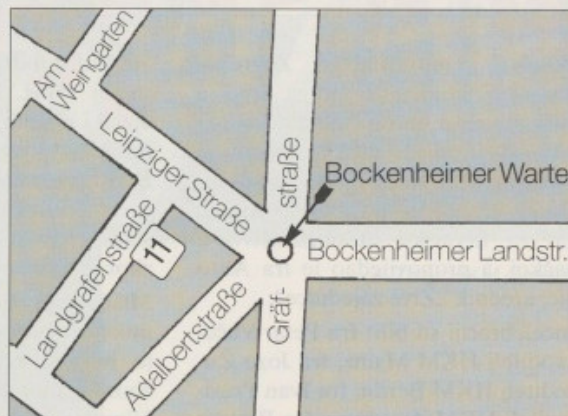
(u blizini Generalnog konzulata Republike Hrvatske)

U-Bahn: U6 i U7; tramvaj: 16

Stajalište: Bockenheimer Warte ili Leipziger Straße

Telefon: 0 69/700 367

Telefax: 0 69/97 07 43 57

• Prodajem vikendicu s vinogradom,

pogodnu za stanovanje (struja, voda, plin, telefon) pokraj Varaždinskih Toplica. Informacije na telefon:

00385/42/31 39 24

ili 00385/42/10 63 90.

• Veleposlanstvo Republike Hrvatske

preselilo je u Berlin, a od 1.11.1999. ima ured na adresi:

Kanzlei der Botschaft
der Republik Kroatien
Kurfürstendamm 72, 10709 Berlin
tel. 030/3 23 76 35, fax: 3 23 76 30.

Ispostava veleposlanstva od 1.11.1999. djeluje u Bonnu na adresi:

Rolandstr. 52, 53179 Bonn
tel. 02 28/95 29 20, fax: 33 21 54.

Veleposlanstvo u Berlinu smjestit će se početkom sljedeće godine u novu zgradu, u Ahornstr. 4.

• Zimska škola hrvatskog folklora 2000.

Zimska škola hrvatskoga folklora održat će se od **5. do 15.1. 2000.** u Crikvenici. Voditelj škole je znameniti hrvatski etnokoreolog i istraživač narodne tradicijske kulture dr. Ivan Ivančan, a uz njega predavat će i drugi istaknuti folkloristi i poznavatelji hrvatskog folklora: prof. Vido Bagur, prof. Josip Forjan, prof. Siniša Leopold, Đuro Azlanović, prof. Andrija Ivančan, Ivan Ivančan ml. Miroslav Šilić, ing. Goran Knežević, prof. Stjepan Sremac i drugi.

Tema Zimske škole folklora su plesovi, pjesme, glazbala, narodne nošnje i običaji *hrvatskog dinarskog područja*, dakle Like, Vrljke, Šibenika i šibenskog primorja i otoka, doline Neretve, Dalmatinske zagore, plesovi srednje Bosne i zapadne Hercegovine itd.

Smještaj polaznika organiziran je u hotelu „Kaštel“ u Crikvenici gdje puni pansion po osobi i danu stoji svega 85,- KN.

Školarina za plesače iznosi 200,- DM, a za svirače 180,- DM.

Zainteresirani ljubitelji hrvatskog folklora za detaljnije informacije mogu se obratiti Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu (Srebrenka First), tel. 385/1/6 11 51 16, fax: 6 11 15 22 ili e-mail: folklor@matis.hr

• P. Željko Rakošec (DI)

obavještava da se prvi hrvatski internetski časopis za duhovnost i religioznu kulturu nalazi na adresi: www.duhovno-vrelo.com

PRIJEVODI

- Ovjereni prijevodi i hitni servis za hrvatski, njemački, engleski i španjolski jezik. Dokument pošaljite telefaksom i prijevod će Vam biti dostavljen u najkraćem roku.

MONIKA LOVRIĆ

dipl. prevoditelj i sudski tumač.

Tel. 02 21/4 30 32 30; fax 4 30 32 41

E-Mail: LOVRAM@aol.com

HRVATSKI SHOW BAND

TITANIK

Kontakt:

Christian Koler
Mühlenbachweg 2
88677 Markdorf
Deutschland
Tel. 075 44/47 81

Handy: Christian 0171/3 64 11 42
Milan 0177/8 83 35 53
Kristijan 0170/2 96 61 00

- Sviramo na Vašoj zabavi stare i nove hitove, pjesme iz Dalmacije, Slavonije, Zagorja, Bosanske Posavine, Hercegovine...
- Specijalni svadbeni program
- Sviramo i u Austriji i Švicarskoj!

RJESMA KAO MOLITVA

U Mainzu je 7. studenoga održana druga smotra crkvenih zborova djece i mladih hrvatskih katoličkih misija Njemačke. Nastupilo 11 zborova. Misija Mainz radosno i toplo ugostila sve sudionike smotre

U Mainzu, gradu-prijatelju Zagrebu, održana je 7. studenoga druga Smotra crkvenih zborova djece i mladih hrvatskih katoličkih misija Njemačke. Smotra je započela svetom misom u crkvi sv. Bonifacija, koju je predvodio fra Josip Klarić, delegat za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj, a propovijedao je fra Anto Batinić, urednik „Žive zajednice“.

U koncelebraciji su bili: fra Petar Vučemić, voditelj HKM Mainz, fra Jozo Župić, voditelj HKM Berlin, fra Ivan Prusina, voditelj HKM Augsburg, fra Branko Šimović, voditelj HKM Lüdenscheld i dominikanac p. Dietmar Zils. Nazočne vjernike, pjevačice i pjevače pozdravio je u ime biskupije Mainz i biskupa Karla Lehmana gosp. Bernd Krämer, referent za strance u biskupiji Mainz.

Smotra se održala odmah nakon mise, u samoj crkvi. Nastupilo je 11 zborova djece i mladih iz 11 hrvatskih katoličkih misija, i to iz: Rosenheima, Augsburga, Berlina, Hamburga, Lüdenschelda, Stuttgarta, Sindelfingena, Offenbacha, Darmstadta, Rüsselsheima i Mainza. Svaki zbor je izveo po dvije skladbe.

Mlade pjevačice i pjevače, kao i djecu, mnoštvo nazočnih vjernika nagrađivalo je burnim pljeskanjem. Iako su neki zborovi morali putovati i po 500 i više kilometara, motivacija je bila na visokoj razini. Na ovoj smotri tako je nastupilo oko 350 mladih pjevača i djece. Za njihov nastup najzaslužnije su njihove voditeljice i voditelji, koji su većinom pastoralne suradnice i suradnici hrvatskih katoličkih misija. Kratki stručni osvrt na Smotru na

koncu je iznio glazbenik fra Ante Kr. Samardžić. Delegat Klarić je u ime organizatora, Hrvatskoga dušobrižničkog ureda, voditeljima zborova za nagradu podijelio po dva CD-a marijanskih pjesama.

Domaćin i suorganizator ove Smotre Hrvatska katolička misija Mainz, priredila je za sve sudionike zakusku u svojim misijskim prostorijama. I ovom drugom smotrom djece i mladih, kao i prethodnom smotrom crkvenih zborova odraslih, Hrvatski dušobrižnički ured nastojao je popularizirati i obogatiti crkveno pjevanje i bogoslužni život u našim misijama. Smotra zborova djece i mladih usto je prigoda da najmlađi uz pjesmu mole, da se druže i upoznaju, te da produbljuju znanje hrvatskoga jezika.

GÖPPINGEN/GEISLINGEN

Obiteljski seminar

HKM Göppingen/Geislingen priredila je koncem rujna obiteljski seminar za čitače, pjevače i djelatelje pričešti. Seminar je održan u bivšem kapucinskom samostanu, a sada omladinskoj kući na Michaelsbergu u Cleebrennu kod Heilbronna. Glavna tema seminara bila je:

„Sv. Franjo u hrvatskom narodu“. Upravo se naime čitačima i pjevačima Božje riječi, kao i djelateljima njegova Tijela pod prilikom posvećena kruha, predstavio primjer sv. Franje Asiškoga i njegovo životno geslo: „Ne samo sebi živjeti nego i drugima koristiti“. O životnom

putu sv. Franje govorio je Branko Galić, pastoralni misijski suradnik. Sv. Franjo je i danas jedan od najpopularnijih svetaca u svijetu upravo zbog svoje jednostavnosti, otvorenosti i odanosti Bogu i ljudima. Dr. Ivo Jolić, zubar i aktivni član Misije, govorio je o značenju sv.

Franje u hrvatskom narodu. Jedan od najutjecajnijih svetaca u hrvatskom narodu i u Crkvi u Hrvata svakako je sv. Franjo. Franjevačke redovničke zajednice su još uvijek najbrojnije i u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. Poruka sv. Franje naišla je u našim krajevima na plodno tlo. Franjevci su u našim krajevima bili ne samo navjestitelji i širitelji Radosne vijesti, nego i čuvari i promicatelji nacionalne kulture i tradicije.

Na seminaru su izvođene i praktične vježbe, i za čitače, i za pjevače i za djelatelje pričešti. Vrlo je važno da upravo angažirani vjernici propisno, dostojanstveno i prikladno izvršavaju službu koja im je povjerenjena u bogoslužju. Ovakvi seminari su prilika da se otklone uočeni nedostaci i poteškoće, ali i da se nauče i uvježbaju neke nove stvari. ■

Sudionici seminara

DRUGA SMOTRA
ZBOROVA
DJECE I MLADIH,
MAINZ,
7.11.1999.

▲ Zbor HKM Sindelfingen

▲ Zbor HKM Mainz

▲ Zbor HKM Berlin

▲ Zbor HKM Darmstadt

Zbor HKM Stuttgart ►

tradicionalnom festivalu u Lindenholzhausenu

